

Toeristisch-recreatief beleid

**buitengebied
gemeente Sint Anthonis**

	INHOUDSOPGAVE	Blz.
HOOFDSTUK 1	Inleiding	1
HOOFDSTUK 2	Nota Ruimte	2
2.1	Inleiding	2
2.2	Toeristisch-recreatief gebruik van de groene ruimte	2
HOOFDSTUK 3	Streekplan Noord-Brabant 2002 'Brabant in Balans'	3
3.1	De functie van het streekplan	3
3.2	Visie	3
3.3	Beleidslijnen	4
3.3.1	Verblijfs- en dagrecreatie in de GHS, de AHS-landschap en de RNLE'n	4
3.3.1.1	Recreatievoorzieningen gekoppeld aan het buitengebied	4
3.3.1.2	Nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie	4
3.3.1.3	Duurzame projectlocatie recreatie en toerisme	5
3.3.1.4	Ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande Verblijfsrecreatiebedrijven	5
3.3.1.5	'Bedrijfscontinuïteit', 'kwaliteitsverbetering zonder uitbreiding' en 'draagkracht gebied'	6
3.3.1.6	Nieuwe locaties voor dagrecreatie	7
3.3.1.7	Ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande dagrecreatiepunten	7
3.3.1.8	Niet-locatiegebonden dagrecreatie	7
3.3.2	Verblijfs- en dagrecreatie in de AHS-Landbouw	8
3.3.3	Enkele bijzondere recreatievormen in het buitengebied	8
3.3.3.1	Nieuwe golfbanen	8
3.3.3.2	Bestaande golfbanen	9
3.3.3.3	Lawaaisporten	10
3.3.3.4	Recreatiewoningen	10
3.3.3.5	Recreatie op en rond het water	10
3.3.3.6	Attractieparken van bovenregionale betekenis Nota	11
3.4	Buitengebied in ontwikkeling	11
HOOFDSTUK 4	Bestemmingsplan buitengebied 2000	12
4.1	Accenten in het te voeren recreatiebeleid	12
4.2	Visie op verblijfsrecreatie	13
4.2.1	Wet op de openluchtrecreatie	13
4.2.1.1	Reguliere kampeertreinen	13
4.2.1.2	Kleinschalig kamperen	13
4.2.1.3	Verenigingskamperen	14
4.2.1.4	Natuurkamperen	14
4.2.1.5	Vrij kamperen en groepskamperen	14
4.3	Functionele structuur	15
4.3.1	Verblijfsrecreatie	15
4.3.2	Dagrecreatie	15
4.3.3	Sportieve recreatie	16

HOOFDSTUK 5	Ontwerp Reconstructieplan Peel en Maas	17
5.1	Inleiding	17
5.1.1	Kwaliteitsimpuls Brabantse platteland	17
5.1.2	Doorwerking	17
5.2	Toerisme en recreatie: beleidskader en wettelijk kader	18
5.2.1	Ontspannend Brabant, Beleidskader Toerisme en recreatie 2002 - 2006	18
5.2.2	Vertaling in reconstructieplan / milieueffectrapport	18
5.3	Huidige situatie	18
5.3.1	Perspectief toeristisch-recreatieve sector	18
5.3.2	Ruimtelijke structuur	19
5.3.3	Belevingswaarde landelijk gebied	20
5.4	Autonome ontwikkelingen	20
5.4.1	Perspectief toeristisch-recreatieve sector	20
5.4.2	Belevingswaarde landelijk gebied	20
5.5	Voorkeursalternatief	21
5.5.1	Inleiding	21
5.5.2	Strategie	21
5.5.2.1	Versterking van routestructuren	21
5.5.2.2	Diversiteit en kwaliteit in de dagrecreatieve markt	22
5.5.2.3	Behoud van de positie in de verblijfsrecreatieve markt	23
5.5.2.4	Ontwikkeling van watersport	24
5.5.2.5	Agrotoerisme	24
5.5.2.6	Versterking van natuur en landschap	25
5.5.2.7	Cultuurhistorie	26
5.5.2.8	Organisatiestructuur	26
5.6	Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart	26
5.6.1	Inleiding	26
5.6.2	Projectlocaties	27
5.6.3	Recreatieve poort	29
5.6.4	Intensief recreatief gebied	29
5.6.5	Bestaande intensieve recreatiebedrijven	30
5.6.6	Stedelijk uitloopgebied	31
5.6.7	Kansrijk extensief recreatief landelijk gebied	31
5.6.8	Overige landelijke gebieden	32
5.7	Effecten	32
HOOFDSTUK 6	Vergelijking toeristisch beleid bestemmingsplan buitengebied en ontwerp reconstructieplan	34
6.1	Inleiding	34
6.1.1	Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart	34
6.1.1.1	Intensief recreatief gebied	34
6.1.1.2	Kansrijk extensief recreatief landelijk gebied	34
6.1.1.3	Overige landelijke gebieden	34
6.1.1.4	Projectlocaties	35
6.1.1.5	Bestaande intensieve bedrijven	35
6.1.1.6	Recreatieve poort	35
6.1.2	Bestemmingsplan buitengebied 2000	35
6.2	Bestemmingsplan buitengebied 2000 versus ontwerp reconstructieplan	36
6.2.1	Recreatief ontwikkelingsgebied	36
6.2.2	Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart	36
6.2.3	Overeenkomsten en verschillen	37
6.2.3.1	Begripsomschrijving	37
6.2.3.2	Omvang en situering	37

HOOFDSTUK 7	Verbreding toeristisch-recreatief beleid	38
7.1	Huidig en toekomstig beleid	38
7.2	Toeristisch-recreatief beleid in de gemeente Sint Anthonis	38
7.2.1	Toeristisch-recreatief beleid in het intensief recreatief gebied	39
7.2.2	Toeristisch-recreatief beleid in het kansrijk extensief recreatief landelijk gebied	39
7.2.3	Toeristisch-recreatief beleid in overige landelijke gebieden	40
7.2.4	Toeristisch-recreatief beleid ten aanzien van projectlocatiegebieden en toeristische poorten	40
7.2.4.1	Toeristisch-recreatief beleid ten aanzien van projectlocatiegebied "De Bergen"	40
7.2.4.2	Toeristisch-recreatief beleid ten aanzien van recreatieve poort "De Heksenboom"	41
Bijlage 1	Lijst van gebruikte afkortingen	
Bijlage 2	Hoofdzones en subzones van GHS en AHS	
Bijlage 3	Ligging GHS en AHS	
Bijlage 4	Recreatief ontwikkelingsgebied	
Bijlage 5	Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart reconstructiegebied Peel en Maas	
Bijlage 6	Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart gemeente Sint Anthonis	
Bijlage 7	Recreatief ontwikkelingsgebied 2	
Bijlage 8	Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart t.o.v. recreatief ontwikkelingsgebied	
Bijlage 9	Recreatief ontwikkelingsgebied t.o.v. toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart	
Bijlage 10	Toeristisch-recreatief beleid in de gemeente Sint Anthonis	
Bijlage 11	Verordening kleinschalige nevenactiviteiten gemeente Sint Anthonis	

Hoofdstuk 1: Inleiding

Onlangs zijn er enkele verzoeken bij de gemeente ingediend om medewerking te verlenen aan toeristische ontwikkelingen in het buitengebied. Het huidige toetsingskader, het bestemmingsplan buitengebied 2000, maakt alleen initiatieven mogelijk binnen het recreatief ontwikkelingsgebied en ook is geen beleid opgenomen ten aanzien van grootschalig in- en extensief en kleinschalig in- en extensief toeristisch-recreatieve initiatieven. Omdat steeds meer verzoeken voor toeristische initiatieven buiten het recreatief ontwikkelingsgebied worden ingediend, de toeristische sector groeiende is, het huidige toetsingskader niet meer voldoet aan de vraag en binnen het in de maak zijnde reconstructieplan Peel en Maas nieuwe mogelijkheden worden geboden voor recreatie en toerisme, wordt in deze notitie gekeken naar de mogelijkheden van verbreding van het toeristisch-recreatief beleid in de gemeente Sint Anthonis.

Aangezien voor de komende jaren nog steeds een groei wordt verwacht van de omzet in de toeristisch-recreatieve sector en ook veel stoppende agrariërs zullen proberen in deze sector een (neven)inkomen te verdienen, is het van belang dat er een helder toeristisch-recreatief beleid in de gemeente Sint Anthonis komt.

Het ontwerp reconstructieplan Peel en Maas biedt hier handvatten voor. In het ontwerp reconstructieplan wordt een onderscheid gemaakt tussen grootschalig intensieve (campings, bungalowparken, pretparken, zwemparadijzen, etc.), grootschalig extensieve (landschapscampings, natuurkampeerterreinen, golfbanen, etc.), kleinschalig intensieve (speelboerderij, kleinschalige horeca, recreatieve poort, sauna, etc.) en kleinschalig extensieve voorzieningen (agrotourisme, kleinschalig kamperen, kleinschalig verblijf, etc.). Dit geeft dus ook een betere afspiegeling van de kansen en mogelijkheden op toeristisch-recreatief gebied. Aangezien recreatie en toerisme een belangrijk aandachtspunt is binnen de gemeente Sint Anthonis en in de toekomst waarschijnlijk alleen maar belangrijker zal worden, zal het huidige beleid aangepast en eventueel verbreed moeten worden.

In deze notitie zal via een beschrijving van het landelijke (hoofdstuk 2: Nota Ruimte) en provinciale (hoofdstuk 3: Streekplan Noord-Brabant 2002 'Brabant in Balans' en de nota 'Buitengebied in ontwikkeling') beleid, het huidige toeristisch beleid in de gemeente (hoofdstuk 4: Bestemmingsplan buitengebied 2000) onder de loep worden genomen. Daarna zal de uitgebreide toeristisch-recreatieve visie uit het ontwerp reconstructieplan Peel en Maas onder de aandacht worden gebracht (hoofdstuk 5). Op basis van deze visie wordt vervolgens een vergelijking gemaakt met het huidige toeristisch-recreatief beleid (hoofdstuk 6). Naar aanleiding van de vergelijking tussen het huidige beleid en de toeristisch-recreatieve visie uit het ontwerp reconstructieplan Peel en Maas, zal dan uiteindelijk een voorstel volgen voor verbreding van het toeristisch-recreatief beleid in het buitengebied van de gemeente Sint Anthonis (hoofdstuk 7).

De vorige gemeentelijke recreatienota "Schoonheid in Verscheidenheid" dateert overigens uit 1996.

Hoofdstuk 2: Nota Ruimte

2.1 Inleiding

Het ruimtelijk rijksbeleid is zoveel mogelijk ondergebracht in deze strategische nota op hoofdlijnen. Aan de Nota Ruimte ligt o.a. de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening ten grondslag. Ten aanzien van toerisme en recreatie staat het volgende vermeld:

2.2 Toeristisch-recreatief gebruik van de groene ruimte

Het huidige aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen voldoet, zowel kwalitatief als kwantitatief, onvoldoende aan de recreatiewensen van onze samenleving. De samenstelling van de bevolking en het toenemende belang van vrijetijdsbesteding vragen om nieuwe vormen van openlucht- en verblijfsrecreatie en om aanpassing van het huidige toeristisch-recreatieve aanbod. De recreatiesector moet de ruimte krijgen om te kunnen anticiperen op de veranderende behoefte van de

samenleving en om zich tot een economische drager van (delen) van het platteland te ontwikkelen. Daarmee is ook de vitaliteit van de meer landelijke gebieden van Nederland gebaat. Provincies dienen in hun streekplannen voldoende ruimte te scheppen om de veranderende behoefte aan toeristisch-recreatieve voorzieningen in de samenleving te faciliteren. Concreet betekent dit dat rekening moet worden gehouden met nieuwe vormen van recreatie en toerisme en met uitbreiding en aanpassing van bestaande toeristische en verblijfsrecreatieve voorzieningen. Het gaat daarbij ook om vergroting van de mogelijkheden voor recreatie als nevenactiviteit op agrarische bedrijven. Het rijk zal zowel de aanpassing als omvorming van recreatiebedrijven in kwetsbare gebieden procesmatig faciliteren.

Hoofdstuk 3: Streekplan Noord-Brabant 2002 'Brabant in Balans'

3.1 De functie van het streekplan

In het op 22 februari 2002 door Provinciale Staten vastgestelde streekplan worden de hoofdlijnen aangegeven van de ruimtelijke ontwikkeling op lange termijn (tot 2020), zoals die voor de provincie Noord-Brabant wordt nagestreefd. Het plan heeft een looptijd van tien jaar en is gedurende die tijd richtsnoer voor het provinciaal handelen op het terrein van de ruimtelijke ordening. Het plan beoogt ook het beleid op andere provinciale beleidsterreinen te ondersteunen. Het plan is toetssteen bij de goedkeuring van gemeentelijke en regionale ruimtelijke plannen en grondslag voor het geven van aanwijzingen.

3.2 Visie

De kern van het streekplan bestaat uit een visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Noord-Brabant en de op die visie gebaseerde beleidslijnen. Het hoofddoel van het streekplan is het nastreven van een zorgvuldiger ruimtegebruik. In de visie worden daartoe vijf leidende principes beschreven:

- meer aandacht voor de onderste lagen;
- zuinig ruimtegebruik;
- concentratie van verstedelijking;
- zonerings van het buitengebied;
- grensoverschrijdend denken en handelen.

Aan de hand van deze principes wordt in de visie een beeld gegeven van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in Brabant voor een wat langere termijn, namelijk tot 2020. Met betrekking tot de beleidslijnen wordt deze visie in beleid geconcretiseerd voor de provinciale ruimtelijke ordening gedurende de looptijd van het plan (tot 2012). Het verband tussen de beleidslijnen en de visie wordt duidelijk gemaakt door in de kantlijn van de beleidslijnen te verwijzen naar het desbetreffende onderdeel van de visie.

De beleidslijnen vormen samen met de plankaarten het toetsingskader op grond waarvan gemeentelijke ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en zelfstandige project-procedures, en regionale ruimtelijke plannen worden beoordeeld.

In de volgende paragrafen worden enkele afkortingen gebruikt. De volledige benaming hiervan kan in bijlage 1 worden gevonden. Ook komen de termen groene hoofdstructuur (GHS) en agrarische hoofdstructuur (AHS) veelvuldig aan bod. Deze worden onderverdeeld in verschillende hoofdzones en subzones. De verdeling is nader uitgewerkt in onderstaande tabel. Een nadere beschrijving van de verschillende zones kan men aantreffen in bijlage 2.

Hoofdzone	Subzone
GHS-natuur	1.Natuurparel
	2.Overig bos- en natuurgebied
	3.Ecologische verbindingzone
GHS-landbouw	4.Leefgebied kwetsbare soorten
	5.Leefgebied struweelvogels
	6.Natuurontwikkelingsgebied

AHS-landschap	7. Leefgebied dassen
	8. Waterpotentiegebied
	9. RNLE-landschapsdeel
AHS-landbouw	10. Zoekgebied veeverdichtingsgebieden
	11. Vestigingsgebied glastuinbouw
	12. Mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw
	13. Glasboomteeltgebied
	14. AHS-overig

Op het kaartbeeld (bijlage 3) is de ligging van de AHS en de GHS (inclusief subzones) weergegeven.

3.3 Beleidslijnen

3.3.1 Verblijfs- en dagrecreatie in de GHS, het AHS-landschap en de RNLE'n

In het streekplan worden toerisme en recreatie gezien als nevenschikte activiteiten in het buitengebied, die een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het platteland. Kansen voor de realisering van een goed toeristisch-recreatief product moeten dan ook optimaal worden benut. De mogelijkheden zijn echter wel sterk afhankelijk van de specifieke kenmerken van een gebied. Met name buiten- en bewegingsrecreatie, zoals wandelen, fietsen en picknicken, en natuurgerichte recreatie passen prima in de groene hoofdstructuur (GHS). De kwetsbaarheid van de natuur- en landschapswaarden binnen de GHS-natuur, de GHS-landbouw en het AHS-landschap, bepaalt welke andere vormen van toerisme en recreatie toelaatbaar zijn en in welke intensiteit. Er moet een gezonde verhouding zijn tussen de toeristisch-recreatieve activiteiten en de draagkracht van het gebied waarin deze plaatsvinden. Dat is het centrale uitgangspunt. Dit uitgangspunt wordt hierna uitgewerkt voor verblijfsrecreatie en dagrecreatie en voor enkele bijzondere recreatievormen in het buitengebied.

3.3.1.1 Recreatievoorzieningen gekoppeld aan het buitengebied

Onderstaand zijn enkele beleidslijnen gegeven over recreatievoorzieningen die specifiek aan stad of dorp zijn gebonden. Daarbij is aangegeven dat het onderscheid tussen de voorzieningen die specifiek aan stad of dorp zijn gebonden en voorzieningen die in het buitengebied thuishoren, moeilijk is te definiëren. Er is sprake van vloeiende overgangen.

In de stedelijke regio's wordt ruimte geboden aan bezoekersintensieve voorzieningen, zoals megabioscopen en evenementengebouwen. Dergelijke voorzieningen, die een groot publiek trekken met de daarbij behorende verkeersbewegingen, horen thuis op goed ontsloten plekken. Dergelijke plekken zijn vooral te vinden in de stedelijke centra of aan de stadsranden, op multimodaal ontsloten knooppunten. Ook voorzieningen met een groot ruimtebeslag voor bebouwing en verharding horen thuis in de stedelijke regio's. Gezien de groeiende recreatiebehoefte is het van belang de recreatiemogelijkheden in of in de nabijheid van de stedelijke regio's te bevorderen. Dagrecreatie en de ontwikkeling van groenstructuren in de stedelijke regio's kunnen hierbij hand in hand gaan.

In de landelijke regio's geldt als uitgangspunt dat voorzieningen bezoekersextensief, kleinschalig en 'vermengbaar' moeten zijn. Ruimte wordt geboden aan voorzieningen die qua schaal en omvang passen bij de betreffende kern of gemeente. Vaak zijn dit lokale voorzieningen, soms ook voorzieningen met een functie voor omliggende landelijke kernen of gemeenten.

3.3.1.2 Nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie

In de GHS-natuur, subzone natuurparel, zijn geen nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie toegestaan. Hierop geldt een uitzondering voor verblijfsrecreatie die gevestigd wordt in bestaande karakteristieke gebouwen, teneinde deze te behouden.

In de GHS-natuur, subzone overig bos- en natuurgebied komen alleen bestaande en voor-malige (agrarische) bouwblokken als nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie in aanmerking. Ook in de GHS-landbouw en de AHS-landschap zijn alleen binnen bestaande en voormalige (agrarische) bouwblokken nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie mogelijk. Daarnaast is het in de GHS-landbouw en de AHS-landschap mogelijk om een verblijfsrecreatiebedrijf te vestigen op een duurzame projectlocatie voor recreatie en toerisme. Deze locaties dienen in de eerste plaats voor de opvang van verblijfsrecreatie bedrijven die moeten worden verplaatst uit kwetsbare delen van de GHS. Ook andere (verblijfs)recreatiebedrijven kunnen zich hier vestigen.

3.3.1.3 Duurzame projectlocatie recreatie en toerisme

Het begrip 'duurzame projectlocatie recreatie en toerisme' is ontwikkeld in het kader van het project 'Revitalisering Landelijk Gebied'. Een duurzame projectlocatie recreatie en toerisme is een locatie waar, al dan niet aansluitend aan bestaande recreatieve-toeristische voorzieningen, zowel vanuit milieuoogpunt (stankoverlast, geluidsoverlast en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap, bereikbaarheid en dergelijke) mogelijkheden zijn voor de vestiging of uitbreiding van verschillende toeristisch-recreatieve bedrijven.

Nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie nabij en in een ecologische verbindingszone zijn toegestaan, mits het functioneren van de ecologische verbinding voorop staat. De ingebruik-neming van een nieuwe locatie voor verblijfsrecreatie moet gepaard gaan met de uitvoering van een behoorlijk beplantingsplan.

In de GHS-landbouw, subzones leefgebied struweelvogels en natuurontwikkelingsgebied, en in de AHS-landschap wil de provincie ruimte geven aan landschapscampings. Deze campings hebben maximaal zestig kampeerplaatsen met een beperkte dichtheid, op aan de landbouw te onttrekken grond en aansluitend bij bestaande of voormalige (agrarische) bouwblokken. De gemiddelde grootte van een standplaats dient minimaal 300 m² (bruto) te zijn. Bij de inrichting van dergelijke campings moeten de natuur- en landschapswaarden worden verhoogd door een passende, robuuste en duurzame beplanting op en rond het kampeerterrein. De oppervlakte voor de nieuwe natuur dient tenminste drie maal zo groot te zijn als de oppervlakte voor de standplaatsen.

Nieuwe locaties voor verblijfsrecreatie in de GHS en de AHS-landschap en de uitstralingseffecten daarvan mogen de draagkracht van het betrokken gebied niet overschrijden. Verder moet verblijfsrecreatie op een nieuwe locatie in de GHS en de AHS-landschap leiden tot verrijking van het toeristisch product in de streek. Voor de toetsing aan de laatstgenoemde criteria, evenals voor de toetsing van de beplantingsplannen voor landschapscampings en andere nieuwe verblijfsrecreatiebedrijven, wordt een onafhankelijke adviescommissie ingesteld, waarin zowel deskundigen op het terrein van toerisme en recreatie, als deskundigen op het terrein van natuur en landschap zitting hebben (deze Adviescommissie is reeds ingesteld).

3.3.1.4 Ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande verblijfsrecreatiebedrijven

In de GHS worden bestaande verblijfsrecreatiebedrijven opgedeeld in twee categorieën:

- de eerste categorie bevat de bedrijven in de GHS die zich ter plekke verder kunnen ontwikkelen en, als dat nodig is voor een kwaliteitsverbeteringsslag, in beperkte mate kunnen uitbreiden;
- de tweede categorie bevat de bedrijven in de GHS waarvoor verplaatsing naar minder gevoelige plekken wordt nagestreefd. Bij verplaatsing gaat de voorkeur uit naar de AHS-landbouw, de AHS-landschap (bij voorkeur buiten, of anders binnen de RNLE'n) of de GHS-landbouw, subzone leefgebied struweelvogels (bij voorkeur buiten, of anders binnen de RNLE'n). Ingeval van een – incidenteel aanvaardbare – verplaatsing naar de GHS-landbouw, subzone leefgebied struweelvogels, of naar het AHS-landschap, subzone leefgebied dassen, moet de kwaliteit van het leefgebied minimaal op hetzelfde niveau worden gehandhaafd. Het gaat hier om bedrijven in de meest kwetsbare gedeelten van de GHS, waarvan de verplaatsing duidelijke voordelen voor natuur en landschap oplevert. Verplaatsing naar een minder kwetsbaar gebied wordt bevorderd door extra planologische ruimte te bieden en door facilitering via een bemiddelingsorganisatie of subsidies. Extra planologische ruimte kan onder meer worden geboden in de vorm van duurzame projectlocaties voor recreatie en toerisme.

Als een bedrijf in de GHS gevestigd kan blijven, dan kunnen de recreatieve voorzieningen worden uitgebreid onder de volgende voorwaarden:

- a. de uitbreiding is onderdeel van een kwaliteitsverbetering die op korte of langere termijn noodzakelijk is voor de continuïteit van het bedrijf;
- b. de mogelijkheden om tot kwaliteitsverbetering te komen zonder uitbreiding – dit wil zeggen, door inbreiding en herstructurering van de recreatieve voorzieningen – zijn uitgeput;
- c. de uitbreiding en de uitstralingseffecten daarvan mogen de draagkracht van het betrokken gebied niet overschrijden;
- d. de uitbreiding moet leiden tot verrijking van het toeristisch product in de streek;

- e. alternatieve locaties voor een uitbreiding buiten de GHS ontbreken. Hierbij gelden de volgende beleidslijnen:
 - bij het zoeken van alternatieve locaties moet over de gemeentegrenzen heen worden gekeken;
 - een alternatieve locatie moet ongeveer dezelfde functie kunnen vervullen, maar enig functieverlies bijvoorbeeld de bouw van een nieuw bedrijfspand op enige afstand van een bestaande hoofdvestiging van een bedrijf – kan geen reden zijn om het alternatief als niet-realistisch aan te merken
 - het enkele gegeven dat de ontwikkeling van een alternatieve oplossing tot tijdverlies leidt, kan zelden een reden zijn om het alternatief als niet-realistisch aan te merken;
- f. aantasting van natuur- en landschapswaarden moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Als er toch aantasting plaatsvindt moet worden gecompenseerd met inachtneming van onderstaande eisen:
 - er moet een nieuwe gelijkwaardige ecologische samenhang worden bereikt;
 - de nieuwe natuur- en landschapswaarden moeten van gelijke aard zijn;
 - de functie die de GHS en de AHS-landschap vervullen voor de natuur moet in stand blijven;
 - de compenserende maatregelen moeten een areaal beslaan dat tenminste even groot is als het gebied waarover de ingreep zich uitstrekt;
 - de aard en de omvang van de compensatie worden mede bepaald door de invloeden die de ingreep uitoefent op zijn omgeving en de aard van het gebied waar compensatie plaatsvindt;
 - de compenserende maatregelen moeten in beginsel plaatsvinden in de omgeving van de ingreep.

3.3.1.5 'Bedrijfscontinuïteit', 'kwaliteitsverbetering zonder uitbreiding' en 'draagkracht gebied'

Uitbreidingen van recreatiebedrijven in de GHS zijn in beginsel ongewenst, omdat ze ten koste kunnen gaan van natuur- en landschapswaarden die bescherming verdienen. Het is daarom redelijk om eerst te toetsen of de uitbreiding echt noodzakelijk is. De voorwaarden a) en b) zijn een specificatie van dit noodzaaks criterium: de uitbreiding moet noodzakelijk zijn voor de voortzetting van het bedrijf (ook op langere termijn) en de kwaliteitsverbetering kan niet tot stand worden gebracht door inbreiding of herstructurering van de recreatieve voorzieningen op het terrein. Voorwaarde b) is overigens een verbijzondering van het streven naar zuinig ruimtegebruik. Voorwaarde c) maakt duidelijk dat een uitbreiding, hoezeer ook noodzakelijk voor het voortbestaan van een bedrijf, niet in alle gevallen toelaatbaar is. De draagkracht van het gebied mag niet worden overschreden, ofwel: de uitbreiding en de uitstralingseffecten daarvan mogen niet ten koste gaan van wezenlijke natuur- en landschapswaarden in het betrokken gebied. Het aantal gevallen waarin de draagkracht wordt overschreden zal naar verwachting slechts beperkt zijn. Voor al deze aspecten is een adviescommissie ingesteld.

Uitbreiding van een recreatieverblijf nabij en in een ecologische verbindingszone is toegestaan, mits het functioneren van de ecologische verbinding voorop staat.

De toetsing aan het criterium dat het functioneren van de ecologische verbinding voorop staat, wordt opgedragen aan de hiervoor genoemde onafhankelijke adviescommissie van deskundigen op het terrein van toerisme en recreatie en natuur en landschap.

In het AHS-landschap, subzone RNLE-landschapsdeel, is uitbreiding van verblijfsrecreatie-bedrijven toegestaan onder de voorwaarden a., b. en c. Ook moet de uitbreiding verenigbaar zijn met de ontwikkeling van de landbouw.

In het AHS-landschap, subzone leefgebied dassen, is uitbreiding van verblijfsrecreatiebedrijven toegestaan onder de voorwaarden a), b) en c). Daarnaast moet de rust bij de dassenburchten worden veiliggesteld en moet de uitbreiding verenigbaar zijn met de ontwikkeling van de landbouw.

In het AHS-landschap, subzone waterpotentiegebied, is uitbreiding van verblijfsrecreatiebedrijven toegestaan onder de voorwaarden a., b. en c. Daarnaast mag de uitbreiding niet in betekenende mate afbreuk doen aan de mogelijkheid tot toekomstige vernatting van het gebied. Ook hier geldt dat de uitbreiding verenigbaar moet zijn met de ontwikkeling van de landbouw.

Daar waar landbouw- en verblijfsrecreatiebedrijven elkaars uitbreidingsmogelijkheden belemmeren in verband met stankhinder, wordt in het kader van het project 'Revitalisering Landelijk Gebied' naar oplossingen gezocht.

3.3.1.6 Nieuwe locaties voor dagrecreatie

Nieuwe dagrecreatiepunten in de GHS en in het AHS-landschap zijn mogelijk. Nieuwe punten en hun uitstralingseffecten mogen de draagkracht van het betrokken gebied echter niet overschrijden. In de GHS-natuur kan het dan bijvoorbeeld gaan om kleinschalige recreatieve nevenactiviteiten op een boerderij of om de omzetting van een voormalige boerderij in een kleinschalige horecagelegenheid. Verder moeten nieuwe dagrecreatiepunten in de GHS en het AHS-landschap leiden tot verrijking van het toeristisch product in de streek.

3.3.1.7 Ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande dagrecreatiepunten

In de GHS worden bestaande dagrecreatiepunten op dezelfde manier als de verblijfsrecreatiebedrijven benaderd. Bezien wordt dus of verplaatsing van dagrecreatiepunten uit de meest kwetsbare gebiedsdelen nodig en mogelijk is. Aan de blijvende dagrecreatiepunten in de GHS worden onder strikte voorwaarden uitbreidingsmogelijkheden geboden.

In het AHS-landschap wordt de uitbreiding van dagrecreatiepunten op dezelfde manier als de uitbreiding van verblijfsrecreatiebedrijven benaderd.

Daar waar landbouwbedrijven en dagrecreatiepunten elkaars uitbreidingsmogelijkheden belemmeren in verband met stankhinder, wordt in het kader van het project 'Revitalisering Landelijk Gebied' naar oplossingen gezocht.

3.3.1.8 Niet-locatiegebonden dagrecreatie

Met het oog op de bevordering van de mogelijkheden voor dagrecreatie wordt de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden rond de stedelijke gebieden gestimuleerd. Voorts wordt belangrijk gevonden dat ruimtelijke plannen aandacht besteden aan een betere toegankelijkheid van het buitengebied voor recreatieve doelen, onder andere door de aanleg van wandel- en fietspaden. De GHS, de RNLE'n en het AHS-landschap zijn bij uitstek geschikt voor extensieve dagrecreatie als wandelen, fietsen, picknicken, kanoën, survivaltochten en natuurgerichte recreatie zoals vogelobservatie. De draagkracht van natuur en landschap bepaalt welke vormen van dagrecreatie met welke intensiteit in een gebied kunnen plaatsvinden.

Recreatief medegebruik van een ecologische verbindingzone is toegestaan, mits het functioneren van de ecologische verbinding voorop staat.

3.3.2 Verbljfs- en dagrecreatie in de AHS-landbouw

In de AHS-landbouw wordt aan het buitengebied gebonden toerisme en recreatie volop de ruimte gegeven. De ontwikkeling van toerisme en recreatie moet zich echter wel verdragen met de gevestigde en de te ontwikkelen landbouw en met natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige en milieuhygiënische belangen en waarden. Dit betekent dat nieuwe verblijfsrecreatiebedrijven en bezoekersintensieve dagrecreatiepunten in ieder geval niet zijn toegestaan in de landbouwontwikkelingsgebieden met accent intensieve veehouderij, die worden aangewezen in het kader van het project 'Revitalisering Landelijk Gebied'. Met name in de kernrandzones binnen de AHS-landbouw zijn nieuwe verblijfsrecreatiebedrijven en bezoekersintensieve dagrecreatiepunten wel mogelijk, mits ze landschappelijk goed worden ingepast. Daar waar landbouwbedrijven en recreatiepunten elkaars uitbreidingsmogelijkheden belemmeren in verband met stankhinder, wordt in het kader van het project 'Revitalisering Landelijk Gebied' naar oplossingen gezocht.

3.3.3 Enkele bijzondere recreatievormen in het buitengebied

Onderstaand zullen enkele bepalingen ten aanzien van bijzondere recreatievormen in het buitengebied aan bod komen.

3.3.3.1 Nieuwe golfbanen

Voor de ruimtelijke beoordeling van golfbanen wordt uitgegaan van banen van achttien holes, ook al wil de initiatiefnemer slechts een baan van negen holes. Daarvan wijken we pas af als de uitbreiding tot achttien holes fysiek uitgesloten moet worden geacht door de aanwezigheid van bebouwing,

infrastructuur of oppervlaktewater. Deze benadering voorkomt problemen bij verzoeken tot uitbreiding, die in de praktijk regelmatig volgen, nadat een baan van negen holes is gerealiseerd. Nieuwe golfbanen worden bij voorkeur aangelegd in de stedelijke regio's. Ook in de landelijke regio's zijn nieuwe golfbanen toegestaan, mits ze aansluiten bij een bebouwde kern of een recreatiepark. Een nieuwe golfbaan mag voor hoogstens de helft worden aangelegd in de GHS-landbouw, subzone leefgebied struweelvogels. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. de aantasting van de natuur- en landschapswaarden wordt tot het minimum beperkt en gecompenseerd met inachtneming van onderstaande eisen:
 - er moet een nieuwe gelijkwaardige ecologische samenhang worden bereikt;
 - de nieuwe natuur- en landschapswaarden moeten van gelijke aard zijn;
 - de functie die de GHS en het AHS-landschap vervullen voor de natuur moet in stand blijven;
 - de compenserende maatregelen moeten een areaal beslaan dat tenminste even groot is als het gebied waarover de ingreep zich uitstrekt;
 - de aard en de omvang van de compensatie worden mede bepaald door de invloeden die de ingreep uitoefent op zijn omgeving en de aard van het gebied waar compensatie plaatsvindt;
 - de aard en de omvang van de compensatie worden mede bepaald door de invloeden die de ingreep uitoefent op zijn omgeving en de aard van het gebied waar compensatie plaatsvindt;
 - de compenserende maatregelen moeten in beginsel plaatsvinden in de omgeving van de ingreep;
- b. de bebouwing en de parkeervoorzieningen blijven zoveel mogelijk buiten het leefgebied voor de struweelvogels;
- c. de golfbaan wordt zodanig ingericht dat er, afgezien van de natuurcompensatie, nieuwe natuur ontstaat op een oppervlakte, die tenminste even groot is als de oppervlakte die specifiek voor de sport is bestemd, inclusief gebouwen en parkeervoorzieningen.

Een nieuwe golfbaan mag in haar geheel worden aangelegd in het AHS-landschap, subzones RNLE-landschapsdeel en waterpotentiegebied, mits zij zodanig wordt ingericht dat er nieuwe natuur ontstaat op een oppervlakte, die tenminste even groot is als de oppervlakte die specifiek voor de sport is bestemd, inclusief gebouwen en parkeervoorzieningen. Bij de aanleg van een nieuwe golfbaan worden de op het terrein aanwezige ecologische verbindingzones zoveel mogelijk ontzien. Ecologische verbindingzones kunnen echter wel goed samengaan met een nieuwe golfbaan.

De aanleg van een nieuwe golfbaan is niet toegestaan in de GHS-natuur, in de GHS-landbouw, subzones leefgebied kwetsbare soorten en natuurontwikkelingsgebied, en in het AHS-landschap, subzone leefgebied dassen. Een bestaande golfbaan mag worden uitgebreid in de GHS-landbouw, subzone leefgebied struweelvogels. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. de aantasting van de natuur- en landschapswaarden wordt tot het minimum beperkt en gecompenseerd met inachtneming van de beschreven eisen;
- b. de ruimte waarmee de golfbaan wordt uitgebreid, wordt zodanig ingericht dat er, afgezien van de natuurcompensatie, nieuwe natuur ontstaat op een oppervlakte, die tenminste even groot is als de oppervlakte die specifiek voor de sport is bestemd, inclusief gebouwen en parkeervoorzieningen.

Een bestaande golfbaan mag worden uitgebreid in het AHS-landschap, subzone leefgebied dassen. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. het terrein als geheel moet voor meer dan de helft buiten het leefgebied voor de dassen komen te liggen;
- b. de aantasting van de natuur- en landschapswaarden wordt tot het minimum beperkt en gecompenseerd met inachtneming van de beschreven eisen.

Een bestaande golfbaan mag worden uitgebreid in het AHS-landschap, subzones RNLE-landschapsdeel en waterpotentiegebied, mits de ruimte waarmee de golfbaan wordt uitgebreid zodanig wordt ingericht dat er nieuwe natuur ontstaat op een oppervlakte, die tenminste even groot is als de oppervlakte die specifiek voor de sport is bestemd, inclusief gebouwen en parkeervoorzieningen. Bij de uitbreiding van een bestaande golfbaan worden de op het

uitbreidingsterrein aanwezige ecologische verbindingzones zoveel mogelijk ontzien. Ecologische verbindingzones kunnen echter wel goed samengaan met een uitbreiding van een golfbaan. Uitbreiding van een bestaande golfbaan is niet toegestaan in de GHS-natuur en in de GHS-landbouw, in subzones leefgebied van kwetsbare soorten en in een natuurontwikkelingsgebied.

3.3.3.2 Bestaande golfbanen

Onder een bestaande golfbaan wordt hier een golfbaan waarvoor de planologische regeling op de datum van de inwerkingtreding van dit streekplan onherroepelijk van kracht is.

Plannen voor een nieuwe golfbaan of voor relevante uitbreidingen moeten worden beoordeeld aan de hand van een milieueffectrapport of, wanneer dit wettelijk niet vereist is, een vergelijkbaar onderzoeksrapport.

Waar mogelijk wordt de aanleg of uitbreiding van golfterreinen gecombineerd met de aanleg van openbare voorzieningen voor wandelen, fietsen, bewegingsrecreatie en dergelijke.

3.3.3.3 Lawaaisporten

De provincie streeft naar de opheffing van lawaaisportterreinen in de GHS en de RNLE'n. Buiten de GHS en de RNLE'n zijn nieuwe lawaaisportterreinen slechts toelaatbaar als:

- de aanleg van het nieuwe terrein aantoonbaar leidt tot de opheffing van een lawaaisportterrein in de GHS of in een RNLE, of tot de opheffing van minstens twee lawaaisportterreinen elders;
- het nieuwe terrein niet is bedoeld voor ultra-light vliegtuigen of de modelvliegtuigsport;
- de aantasting van natuur- en landschapswaarden tot het minimum wordt beperkt en wordt gecompenseerd volgens de beschreven eisen.

De uitbreiding van lawaaisportterreinen is in beginsel niet toegestaan.

3.3.3.4 Recreatiewoningen

In aanvulling op de eerder beschreven mogelijkheden voor de vestiging van nieuwe en de ontwikkeling van bestaande recreatiebedrijven zijn de volgende beleidslijnen geformuleerd:

- voorkomen moet worden dat recreatiewoningen permanent worden bewoond. Bestemmingsplannen dienen op dit punt duidelijke, handhaafbare bepalingen te bevatten. Gedeputeerde Staten zullen hiervoor in een beleidsnota of beleidsbrief nadere regels stellen;
- de provincie werkt niet mee aan de komst van solitair gelegen recreatiewoningen, tenzij dit nodig is voor het behoud van karakteristieke gebouwen, of om vorm te geven aan het recreatiemilieu 'einde van de wereld', waarbij het gaat om de mogelijkheid om in betrekkelijke afzondering rust, ruimte, natuur en landschap te ervaren. Bij dit laatste moet worden gedacht aan de omzetting van een afgelegen voormalige boerderij, een boswachterswoning of een dijkhuisje in een recreatiewoning;
- aan de omzetting van een recreatiewoning in een burger- of bedrijfswoning werkt de provincie alleen mee als deze in een woonwijk of een bedrijventerrein is of wordt opgenomen.

3.3.3.5 Recreatie op en rond het water

De provincie wil recreatie op en rond het water bevorderen. Daartoe worden voorzieningen gefaciliteerd die de recreatieve gebruikswaarde van het vaarwegennet verhogen en wordt aangestuurd op de verbetering van de relatie tussen land- en waterrecreatie. Hierbij wordt gestreefd naar versterking van de regionale diversiteit van het toeristisch-recreatief product.

Concentratie van watersportvoorzieningen op en rond de Lithse Ham en de Kraaijenbergse Plassen wordt gestimuleerd. Op geschikte locaties in deze twee gebieden worden grootschalige, aan de watersport gerelateerde, toeristisch-recreatieve voorzieningen toegestaan, waaronder verblijfsrecreatierreinen. Bij de Lithse Ham moet hiervoor mogelijk gebruik worden gemaakt van een binnendijkse locatie, vanwege de 'Beleidslijn Ruimte voor de Rivier'. Bij de Kraaijenbergse Plassen moet hiervoor mogelijk gebruik worden gemaakt van gebied dat in de AHS-landschap ligt. Als dit het geval is, moeten de natuur- en landschapswaarden zoveel mogelijk worden ontzien en moet de eventuele aantasting van deze waarden worden gecompenseerd volgens de beschreven eisen.

In de Biesbosch en in het Krammer-Volkerakgebied dient overdruk als gevolg van watersport voorkomen te worden. Daarom wordt de ontwikkeling van aanlegplaatsen voor de watersport in het

Aakvlaaigebied bevorderd. Verblijfsrecreatie, anders dan op toervaartboten, is in dit gebied echter niet toegestaan.

Ter bevordering van de watersportmogelijkheden op de grote rivieren en de kanalen wordt, met name in Bergen op Zoom, Willemstad, 's-Hertogenbosch en Cuijk, gestreefd naar uitbreiding van het aantal aanlegplaatsen met een bescheiden overnachtingaccommodatie. Voor Drimmelen en Geertruidenberg moet de nadruk liggen op kwalitatieve verbetering en niet zo zeer op kwantitatieve groei, waarbij in Geertruidenberg een verband wordt gelegd met de herstructurering van de oevers van de Donge. In het rivierengebied worden combinaties van rivier-verruimingsmaatregelen, watersportvoorzieningen en andere recreatieve voorzieningen gecombineerd, met name in de kernen en de kernrandzones. Langs de kanalen worden voorzieningen voor de toervaart gefaciliteerd. In de natuurbeken heeft de natuur het primaat en kan, afhankelijk van de kwetsbaarheid van de beek, ten hoogste sprake zijn van de bouw of de aanleg van voorzieningen voor de kanovaart.

Ten slotte worden projecten gefaciliteerd waarbij, mede met het oog op de toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid, de relatie van aan het water gelegen steden en dorpen met dat water wordt versterkt.

3.3.3.6 Attractieparken van bovenregionale betekenis

In Noord-Brabant bestaan vier attractieparken van bovenregionale betekenis. Uitbreidingen van deze attractieparken in de GHS en het AHS-landschap worden op dezelfde wijze beoordeeld als uitbreidingen van andere verblijfs- en dagrecreatiebedrijven in de GHS en het AHS-landschap, echter met dit verschil dat de noodzaak van de door deze bedrijven gewenste kwaliteitsverbeteringen wordt beoordeeld in het licht van hun bovenregionale betekenis.

De Beekse Bergen bevindt zich als enige attractiepark van bovenregionale betekenis buiten de stedelijke regio's. Nieuwe attracties, detailhandelsvoorzieningen en horeca in of bij de Beekse Bergen moeten passen bij het landelijke karakter van het park. Dit betekent dat attracties, detailhandelsvoorzieningen en horeca die naar hun aard thuishoren in een stedelijke regio, zoals een megabioscoop, een omvangrijke, overdekte ijsbaan of een woonboulevard niet toelaatbaar zijn.

3.4 Nota 'Buitengebied in ontwikkeling'

20 juli 2004 is de provinciale nota 'Buitengebied in ontwikkeling' vastgesteld door GS. Deze nota schetst voor zowel stoppende agrariers als voor agrariers die zoeken naar een nevenfunctie, maar ook particulieren die over een voormalige agrarische bedrijfslocatie beschikken, ruimtelijke kaders (de gemeenten zullen hier nadere invulling aan moeten geven). Ten aanzien van recreatie en toerisme wordt het volgende beleid voorgestaan.

Naast de ontwikkeling van aan het buitengebied gebonden toerisme en recreatie, is hergebruik van VAB's (Voormalige Agrarische Bedrijfslocaties) toegestaan voor overige recreatieve voorzieningen. Voorwaarde is dat een verdere recreatieve ontwikkeling past binnen de visie zoals neergelegd in de gebieds- en reconstructieplannen, dat de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt (hieruit volgt dat de ontwikkeling van recreatie in landbouwontwikkelingsgebied niet mogelijk is) en dat de aanwezige waarden niet worden aangetast en worden versterkt. Een andere voorwaarde is dat de te ontwikkelen activiteit past binnen de uitgangspunten van het Streekplan. Ruimte wordt geboden aan voorzieningen die qua schaal en omvang passen bij de desbetreffende kern of gemeente en qua locatie voldoen aan de leidende principes van het Streekplan (te weten: de lagenbenadering, zuinig ruimtegebruik, concentratie van verstedelijking, zonering van het buitengebied en grensoverschrijdend denken en handelen).

Ten aanzien van paardenhouderijen met een publieks- en verkeersaantrekkende werking, zoals maneges, dient primair vestiging in bebouwingsconcentraties overwogen te worden. Een manege kan echter ook een functie vervullen als recreatieve voorziening. Indien hiervan sprake is, kan de vestiging buiten bebouwingsconcentraties worden overwogen, mits dit past binnen de recreatieve visies zoals neergelegd in de reconstructie- en gebiedsplannen. Hierbij mogen de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt en/of de aanwezige waarden worden aangetast. Indien er bij een paardenhouderij (manege dan wel

anderszins) tevens berijding van de paarden buiten de vestigingslocatie plaatsvindt, wordt aandacht gevraagd voor de effecten van de aanleg en berijding van ruiterspaden op zijn omgeving.

Hoofdstuk 4: Bestemmingsplan Buitengebied 2000

4.1 Accenten in het te voeren recreatiebeleid

Naast land- en tuinbouw en bos, natuur en landschap is recreatie de derde grote ruimtevrage functie in het buitengebied. In het merendeel van het plangebied kan de recreatie in de vorm van 'recreatief medegebruik' naast de twee andere hoofdfuncties voldoende aan haar trekken komen. Enige planologische sturing is alleen daar nodig waar de wens tot intensiever recreatief gebruik of de wens tot het ontwikkelen van bepaalde recreatieve gebruiksmogelijkheden in strijd zou kunnen komen met de andere hoofdfuncties.

Als algemene lijn houdt de gemeente aan: selectieve toeristisch-recreatieve ontwikkeling, afgestemd op het maatschappelijk draagvlak en in nauwe relatie met behoud en ontwikkeling van andere functies. Uitgegaan wordt van een beperkte en duurzame groei welke bijdraagt aan de diversiteit, samenhang en het kwaliteitsniveau in de toeristisch-recreatieve sector. Het gaat daarbij primair niet om intensieve toeristisch-recreatieve ontwikkelingen met een sterke verkeersaantrekkende werking en/of onevenredige schade aan landbouw, bos, natuur en landschap. Het beleid is gericht op kleinschalige, extensieve initiatieven, zoals: extensieve kampeervormen (zoals bedoeld in de Wet op de openluchtrecreatie), horecasteunpunten (kleinschalige horecavoorzieningen die met name een rol vervullen voor dagrecreanten, wandelaars en fietsers), speelvoorzieningen en verbetering van het netwerk van wandel- en fietsroutes.

Door een recreatief ontwikkelingsgebied (zie bijlage 4) aan te wijzen, wordt een gebied afgebakend waarbinnen de toekomstige toeristisch-recreatieve ontwikkeling zich moet gaan afspelen. Een bestemmingsplan kan echter geen ontwikkelingen afdwingen, doch slechts juridische ruimte hiervoor creëren. Daadwerkelijke uitvoering is afhankelijk van particuliere initiatieven.

Ervaringen elders hebben uitgewezen dat met het aanwijzen van een aantal concrete, kleinschalige ontwikkelingslocaties veelal niet het gewenste resultaat wordt bereikt. Om de toeristisch-recreatieve potenties te kunnen benutten dient ook in ruimtelijke zin rekening gehouden te worden met de behoefte aan flexibiliteit ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen. Binnen het recreatieve ontwikkelingsgebied dient die flexibiliteit te worden geboden. De afbakening van het recreatieve ontwikkelingsgebied is gebaseerd op de volgende kenmerken:

- actuele toeristisch-recreatieve betekenis, hetgeen zich ondermeer uit in een zekere concentratie van toeristisch-recreatieve voorzieningen;
- hoge aantrekkingskracht;
- ingebed in de hoofdstructuur van toeristisch-recreatieve wandel- en fietsroutes;
- vanuit het bedrijfsleven als ontwikkelingsgebied 'in beeld', hetgeen zich ondermeer uit in bestaande initiatieven c.q. plannen.

De gemeente staat in het recreatieve ontwikkelingsgebied het volgende beleid voor:

- slechts bij uitzondering nieuwvestiging van intensieve verblijf- en dagrecreatieve voorzieningen. Uitsluitend indien deze goed inpasbaar zijn in het buitengebied;
- behoud en versterking van de kwaliteit van bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen;
- beperkte mogelijkheden voor uitbreiding van bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen, mits passend binnen het streefbeeld met betrekking tot selectieve ontwikkeling;
- beperkte mogelijkheden voor uitbreiding en nieuwvestiging van extensieve kampeervormen zoals bedoeld in de Wet op de openluchtrecreatie, mits passend binnen het streefbeeld met betrekking tot selectieve ontwikkeling (...);
- verbetering en ontwikkeling van bestaande en nieuwe structuren voor routegebonden recreatievormen, met name wandel- en fietspaden en bijbehorende voorzieningen (o.a. parkeren, bewegwijzeren, rustplaatsen);
- behoud en versterking van de kwaliteit van bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen die ruimtelijk-functioneel samenhangen met de routestructuren (het gaat daarbij om kleinschalige horecavoorzieningen die voor wat betreft hun bedrijfsvoering met name zijn gericht op

dagrecreanten, wandelaars en fietsers, bijvoorbeeld: café/terras, koffie- en theehuis, speeltuintjes);

- beperkte mogelijkheden voor uitbreiding en nieuwvesting van toeristisch-recreatieve voorzieningen die ruimtelijk-functioneel samenhangen met de routestructuren.

Buiten het recreatieve ontwikkelingsgebied ligt het accent op recreatief medegebruik. Daar is het beleid gericht op:

- behoud en ontwikkeling van een attractieve ruimtelijk-functionele structuur voor openluchtrecreatieve voorzieningen alsmede handhaving en vergroting van de mogelijkheden voor recreatief medegebruik van het landelijk gebied;
- verbetering en ontwikkeling van bestaande en nieuwe structuren voor routegebonden recreatievormen, met name wandel- en fietspaden en bijbehorende voorzieningen (o.a. parkeren, bewegwijzeren, rustplaatsen).

4.2 Visie op verblijfsrecreatie

4.2.1 Wet op de openluchtrecreatie

Op 1 november 1995 is de Wet op de openluchtrecreatie (Wor) in werking getreden. Daarmee is de Kampeerwet komen te vervallen. In de Wor is een directe relatie gelegd met het bestemmingsplan voor wat betreft het houden van:

1. reguliere kampeertreinen;
2. kampeertreinen voor ten hoogste 10 kampeermiddelen (kleinschalig kamperen) en ten hoogste 15 kampeermiddelen na vrijstelling;
3. kampeertreinen door een organisatie met een doelstelling van sociale, culturele, educatieve of wetenschappelijke aard (verenigingskamperen);
4. natuurkampeertreinen.

4.2.1.1 Reguliere kampeertreinen

De onder 1. genoemde kampeertreinen dienen in het bestemmingsplan uitsluitend of mede als zodanig te zijn aangewezen. Daarnaast dient hiervoor een vergunning te zijn verleend op grond van de Wor. Voor de overige drie kampeervormen kan vrijstelling of ontheffing worden verleend, voorzover het bestemmingsplan zich er niet tegen verzet.

De vestiging van nieuwe reguliere kampeertreinen vraagt om een eigen afweging. In het voorliggende bestemmingsplan wordt geen regeling voor de (nieuw)vestiging van dergelijke kampeertreinen opgenomen. Wel wordt benadrukt dat, indien zich de wens tot vestiging van een regulier kampeertrein aandient, alleen het recreatief ontwikkelingsgebied in aanmerking komt voor het zoeken van een geschikte locatie.

4.2.1.2 Kleinschalig kamperen

In de Wor is de koppeling van het kleinschalig kamperen aan de uitoefening van een agrarisch bedrijf losgelaten. De gemeente heeft dit in haar beleid niet overgenomen. Na vrijstelling is alleen bij agrarische bedrijven het kleinschalig kamperen toegestaan. Op een viertal locaties vindt kleinschalig kamperen bij burgerwoningen plaats. Dit huidige gebruik is positief bestemd door middel van een aanduiding op de detailplankaart van het betreffende adres. Het gebruik is beperkt tot maximaal 150 m² van de bestaande woningbouw. Het plan voorziet in de mogelijkheid om deze aanduiding te verwijderen door middel van een wijzigingsbevoegdheid indien het kleinschalig kamperen ter plaatse is beëindigd.

Het kleinschalig kamperen wordt alleen toelaatbaar geacht in het recreatief ontwikkelingsgebied.

Het kleinschalig kamperen zal in beginsel worden toegestaan in een strook van 50 m aan weerszijden en aan de achterzijde van het bouwvlak respectievelijk bestemmingsvlak. Er is gekozen voor een directe relatie met de bestaande bebouwing om te voorkomen dat overal verspreid in (delen van) het plangebied kleinschalige kampeertreinen ontstaan.

4.2.1.3 Verenigingskamperen

Verenigingskamperen is in beginsel toelaatbaar in dezelfde gebieden, waarbinnen het kleinschalig kamperen kan worden toegestaan, met uitzondering van de bossen. Evenals bij het kleinschalig kamperen zal ook bij deze vorm van kamperen als voorwaarde worden gesteld dat er een zorgvuldige

landschappelijke inpassing plaatsvindt en dat rekening dient te worden gehouden met aanwezige natuurwaarden.

Meer terreinen voor verenigingskamperen in bossen dan de reeds bestaande terreinen zijn niet gewenst, omdat daarvoor bepaalde voorzieningen (toiletgebouwen e.d.) noodzakelijk zijn.

4.2.1.4 Natuurkamperen

Het houden van andere natuurkampeerterreinen dan degenen die reeds in het Sint Anthonisbos aanwezig zijn, is in het bestemmingsplan uitgesloten. Met de twee bestaande voorzieningen biedt het plangebied voor deze vorm van kamperen reeds voldoende mogelijkheden.

Indien een kampeervorm in beginsel strookt met de doeleinden van een of meer gebieden, moet nog wel een aanvullende toetsing plaatsvinden. Deze toetsing kan omvatten:

- aanwezigheid van naburige agrarische bedrijven (veehouderij en Stankhinder);
- aanwezigheid van natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden (landschappelijke inpassing);
- duur, omvang, soorten en aantal kampeermiddelen;
- de reeds aanwezige kampeerterreinen in de omgeving (draagvlak);
- de ligging in een onveilige zone rond militaire objecten.

Toetsing aan de Wet geluidshinder is niet noodzakelijk (verblijfsrecreatie is geen 'geluidsgevoelige bestemming'). In principe is de aanleg van een kampeerterrein binnen de geluidzone van een weg, zonder een akoestisch onderzoek uit te voeren, toegestaan.

Een deel van het plangebied valt in het grondwaterbeschermingsgebied rond het pompstation in het buitengebied van de gemeente Boxmeer. Maar grondwaterbeschermingsgebieden vormen geen beletsel voor kamperen. Zaken met betrekking tot riolering, etc. kunnen in de kampeervergunning geregeld worden.

4.2.1.5 Vrij kamperen en groepskamperen

Het gemeentebestuur zal een beslissing moeten nemen over de vraag of het bereid is over te gaan tot het vaststellen van een verordening, waarin vrij kamperen binnen de gemeente wordt toegestaan. Een nadeel van het toelaten van vrij kamperen is, dat deze kampeervorm moeilijk in de hand te houden is. Hoewel er geen rechtstreekse (formele) relatie is tussen de Wor en het bestemmingsplan kan vanuit de ruimtelijke ordening toch wel enige richting gegeven worden aan het vrij kamperen.

Bij het aangeven van enige richting gaat het er vooral om dat bestaande waarden en functies niet worden geschaad en dat ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe natuur niet worden belemmerd. Tegen deze achtergrond zal de verordening bepalingen moeten bevatten voor:

- de plaatsen waar vrij gekampeerd mag worden: alleen langs recreatieve routes op nader aangegeven plekken;
- de duur van het kamperen: maximaal 3 dagen;
- de kampeermiddelen: alleen tenten, geen campers, geen caravans.

4.3 Functionele structuur

De extensieve vormen van recreatie zoals wandelen, fietsen, paardrijden, hangelsport en natuurkamperen, passen in de zogenaamde "groene koers"gebieden (genoemd in de Vierde Nota Extra) en in de gebieden die tot de ecologische hoofdstructuur worden gerekend. De intensieve recreatie hoort thuis in de gebieden met hoge dynamiek, zoals in randzones bij steden en dorpen en in agrarische gebieden, maar daar dan wel geconcentreerd ten einde versnippering van de agrarische functie te voorkomen.

In het plangebied komen zowel verblijfs- en dagrecreatieve objecten voor, alsmede sportief recreatieve projecten.

4.3.1 Verblijfsrecreatie

Van deze recreatievorm komen de volgende objecten voor in het plangebied:

- kampeerterrein "De Ullingse Bergen" aan de Bosweg; het terrein bevat jaar-, seizoen- en toeristische standplaatsen alsmede vakantiebungalows;

- kampeerterrein "Urena" aan Noordkant 21; terrein voor jaar-, seizoen- en toeristische standplaatsen alsmede een beperkt aantal (ca. 10) vakantiebungalows;
- kampeerterrein "De Breijenburg" aan de Mgr. Bekkersstraat 50; terrein voor jaar-, seizoen- en toeristische standplaatsen;
- kampeerterrein "Duivenbos" op de grens met de gemeente Vierlingsbeek;
- twee natuurkampeerterreinen en één groepskampeerterrein in de boswachterij St. Anthonis; alleen toeristische standplaatsen;
- een natuurkampeerterrein van Staatsbosbeheer aan de Beugense Bossen 1;
- twee kampeerboerderijen (Peelkant 21 Walsert 13);
- een aantal minicampings, verspreid over het plangebied;
- een pension aan de Vlagberg 14.

4.3.2 Dagrecreatie

De boswachterij St. Anthonis en de natuur- en bosgebieden De Stichting, De Grootte Slink, De Bunthorst en Sassekamp zijn allemaal van groot belang voor de recreatie. Deze functie is echter in deze gebieden geen hoofdfunctie. Het beheer van de terreinen is op de eerste plaats gericht op behoud en beheer van natuurwaarden en landschappelijke waarden. Recreatie en houtproductie zijn daaraan ondergeschikt. Voorzieningen ten behoeve van de recreatie zijn beperkt en worden afgestemd op de hoofdfunctie. De Radiobossen in het zuidoosten van de gemeente hebben een extensieve recreatieve opvangfunctie. De voorzieningen zijn hierop ook gericht. Er zijn lig- en speelweiden en er is een grote waterplas waarin gezwommen kan worden. Er zijn geen sanitaire voorzieningen aanwezig. Het beheer van de bossen en bosschages eromheen is voornamelijk gericht op instandhouding van landschappelijke en recreatieve waarden.

4.3.3 Sportieve recreatie

Hieronder vallen verschillende vormen van actieve recreatie. Verspreid over het buitengebied zijn er de volgende voorzieningen:

- een manege, aan de Nullen 3c, direct ten zuiden van het kampeerterrein "De Ullingse Bergen";
- scoutingterreinen aan de Bosweg en Radioweg;
- motorcrossterrein, dit bevindt zich in het ten noorden van de Radioweg gelegen deel van de Radiobossen. Het circuit is in gebruik voor wekelijkse trainingen en wedstrijden. Het aantal trainings- en wedstrijden is zodanig beperkt dat het terrein niet is aan te merken als een geluidzoneringsplichtige inrichting in de zin van de Wet geluidhinder;
- twee evenemententerreinen; één gelegen langs de Radioweg en aansluitend aan de noord- en westzijde van de Radioplassen; het terrein is bedoeld voor het houden van sportieve manifestaties, wedstrijden, tentoonstellingen, e.d. Daarnaast een evenemententerrein ten noorden van het recreatiepark "De Bergen";
- een tweetal ponyterreinen. Eén terrein is gelegen aan de Bosweg en de andere aan de Zoetendaal.

Hoofdstuk 5: Ontwerp Reconstructieplan Peel en Maas

5.1 Inleiding

5.1.1 Kwaliteitsimpuls Brabantse platteland

Na de varkenspestcrisis van 1997 is de overtuiging gegroeid dat het Brabantse platteland een grondige kwaliteitsverbetering nodig heeft. De reconstructie moet daarvoor zorgen. Toch is het zeker niet zo dat alleen een oplossing wordt gezocht voor de situatie in de intensieve veehouderij, ondanks het feit dat later ook nog mond- en klauwzeer en vogelpest zijn uitgebroken. Er is op het platteland sprake van een stapeling van problemen. In het verleden hebben verschillende partijen op hun eigen manier, met eigen organisaties en gelden aan de oplossing daarvan gewerkt. In de loop van de tijd is echter het inzicht gegroeid dat de problemen gezamenlijk en integraal moeten worden aangepakt.

Sommige problemen zijn al lang bekend, maar het is nog niet gelukt om daarvoor adequate oplossingen te vinden. Daarnaast zijn er de laatste decennia problemen bij gekomen of zijn de problemen groter geworden. Zo is door de schaalvergroting in de veehouderij het aantal locaties met grote stank- en ammoniakemissies toegenomen. Gemeenten kunnen vanwege de stankhinder

bijvoorbeeld geen nieuwe huizen bouwen, maar omgekeerd kunnen de intensieve veehouderijen vanwege de stank- en ammoniakwetgeving niet uitbreiden op hun huidige locatie. Omdat er tegenwoordig vaker veel regen ineens valt, moet er meer water tijdelijk geborgen worden. Ook nemen de perioden met extreme droogte toe. Daardoor dreigen verschillende natte natuurgebieden te verdwijnen en kampt de landbouw met verdroging van gewassen. Daarom moet de verdroging van natuur- en landbouwgebieden versneld aangepakt worden. Verder wordt een sterke afname van het aantal soorten planten en dieren in landbouwgebieden geconstateerd en raken natuurgebieden meer en meer versnipperd. Een groot aantal planten- en diersoorten dreigt hierdoor uit te sterven. Daarom moeten de natuurgebieden vergroot worden en meer aan elkaar worden gekoppeld. Aan de andere kant neemt de behoefte aan recreatie op het platteland de laatste decennia sterk toe. Omdat recreanten een voorkeur hebben voor gebieden waar het landschap en de cultuurhistorie nog redelijk ongeschonden zijn, is behoud en ontwikkeling van het landschap niet alleen uit esthetisch oogpunt nodig, maar ook van economisch belang. Tenslotte neemt de vraag naar alternatieve werkgelegenheid op het platteland de laatste jaren sterk toe, omdat het aantal mensen dat in de landbouw werkt fors afneemt.

Op 1 april 2002 is de Reconstructiewet concentratiegebieden in werking getreden, met uitzondering van de artikelen die betrekking hebben op herverkaveling. Deze wet heeft als doel de verbetering van de ruimtelijke structuur in gebieden met veel intensieve veehouderij (de concentratiegebieden). De provincie Noord-Brabant is aangewezen als concentratiegebied. Dit is met uitzondering van West-Brabant, omdat daar geen grote concentratie van intensieve veehouderij aanwezig is. De zandgronden van de provincie Noord-Brabant zijn opgedeeld in zeven reconstructiegebieden. Voor elk van deze gebieden is conform artikel 11 van de Reconstructiewet een reconstructieplan opgesteld. Provinciale Staten stellen dit plan vast.

Het reconstructiegebied Peel en Maas omvat de gemeenten Veghel, Uden, Boekel, Landerd, Grave, Cuijk, Boxmeer, Mill en St. Hubert en Sint Anthonis. Het reconstructieplan Peel en Maas geeft aan welke doelen worden nagestreefd voor het landelijk gebied, welke maatregelen daarvoor genomen worden en hoe de reconstructie uitgevoerd gaat worden.

5.1.2 Doorwerking

De Reconstructiewet biedt de mogelijkheid om ruimtelijke beslissingen die in het reconstructieplan worden genomen, rechtstreeks van invloed te laten zijn op het Streekplan en het bestemmingsplan. Onderdelen in het reconstructieplan die afwijken van het Streekplan gelden als een herziening van het Streekplan. Voor het bestemmingsplan gaat dat iets anders. Onderdelen in het reconstructieplan die doorwerken in het bestemmingsplan zijn benoemd en begrensd in het reconstructieplan (met name de integrale zondering voor de intensieve veehouderij). Die onderdelen gelden dan als een voorbereidingsbesluit in de zin van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Het bestemmingsplan moet nog wel apart aangepast worden. Sommige onderdelen van het reconstructieplan hebben niet deze rechtstreekse invloed, maar kunnen wel effect hebben op mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen.

5.2 Toerisme en Recreatie: beleidskader en wettelijk kader

5.2.1 Ontspannend Brabant, Beleidskader Toerisme en Recreatie 2002 - 2006

Ontspannend Brabant is het beleidskader voor toerisme en recreatie voor de provincie Noord-Brabant, waarin het beleid op hoofdlijnen wordt uitgezet. In het Uitvoeringskader toerisme en recreatie zijn deze hoofdlijnen verder uitgewerkt. Doelstelling is om een bijdrage te leveren aan het gezond houden van de hele sector en aan het bieden van verdere ontwikkelingsmogelijkheden voor de sector. De provincie staat daarbij met name kwaliteitsverbetering van bestaand productaanbod en productdifferentiatie voor ogen. De provincie Noord-Brabant heeft een aantal beleidsinspanningen geformuleerd:

- compleet aanbod aan recreatiemilieus;
- stimulering cultuurtoerisme;
- stimulering van grensoverschrijdende activiteiten en projecten;
- bevordering van een goed georganiseerde en professionele sector;
- bredere inzet van het Brabant bureau voor toerisme;

- daarnaast zal bij de uitvoering tevens aandacht worden geschonken aan de beheersing van de recreatieve mobiliteit en aan een betere balans tussen toeristisch-recreatieve activiteiten.

De provincie wil binnen het kader van de reconstructie ontwikkelingskansen bieden aan de sector. Belangrijk uitgangspunt is het aanscherpen van de contrasten tussen regio's. In plaats van 'meer van hetzelfde' wil de provincie de kwaliteit van het bestaande aanbod verbeteren en differentiëren. Bij de verder te ontwikkelen gebiedsdifferentiatie zal aangesloten worden bij herkenbare, zogeheten recreatiemilieus.

Er zijn drie typen recreatiemilieus genoemd in de notitie:

- 'doen'; waaronder buitenrecreatie, bewegingsrecreatie, natuurgerichte recreatie;
- 'vermaak'; stedelijke en dorpse gezelligheid, vertier en verwennerij;
- 'verblijf'; waaronder 'onze buurt buiten' (bijvoorbeeld bungalowparken en campings), 'einde van de wereld' (bijvoorbeeld losse verhuureenheden en kamperen bij de boer) en groepsverblijf. Het provinciale beleid is er op gericht dat in Brabant alle recreatiemilieus voorhanden moeten zijn.

5.2.2 Vertaling in reconstructieplan/milieu-effectrapport

Het onderdeel recreatie en toerisme is in dit reconstructieplan/milieu-effectrapport is zodanig uitgewerkt, dat het kan fungeren als een regionaal ontwikkelingsplan binnen het beleidskader Toerisme en Recreatie ((Ont)spannend Brabant). In het plan is door middel van het aanwijzen van gebieden aangegeven waar welke ontwikkelingen van de toeristisch-recreatieve sector gewenst zijn.

5.3 Huidige situatie

5.3.1 Perspectief toeristisch-recreatieve sector

Het gebied Peel en Maas heeft in vergelijking tot andere reconstructiegebieden relatief veel verblijfsrecreatieve bedrijven binnen haar grenzen. Er zijn twee concentraties te onderscheiden, te weten de omgeving van de Maashorst en regio Overloon-Sint Anthonis-Mill. Veel agrariërs hebben een minicamping. Deze zijn met name geconcentreerd in het Land van Cuijk en rond de Maashorst. Ten opzichte van het aanbod aan minicampings zijn andere vormen van verblijfsrecreatie (bijvoorbeeld landschapscampings) of dagrecreatieve activiteiten (streekproducten, bedrijfsbezoeken, kinderspeelboerderijen, kaas- en zuivelboerderij, huifkarrenverhuur etc.) echter nog minder ontwikkeld. De toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart behorende bij het reconstructieplan Peel en Maas is bijgevoegd als bijlage 5.

Daadkrachtige individuele bedrijven vormen de basis in Peel en Maas. Er is in de regio echter een dringende ruimtebehoefte voor kwaliteitsverbeteringen om deze positie in de verblijfsrecreatieve markt waar te blijven maken: uit een recente inventarisatie onder de bedrijven blijkt dat er een uitbreidingsbehoefte bestaat van circa 58 hectare bij 17 bedrijven.

Naast verblijfsrecreatie kent Peel en Maas verschillende bedrijven in de dagrecreatieve sector. Zo liggen in Landerd/Zeeland enkele discotheken/partycentra met een regionale betekenis voor met name jongeren. Uden beschikt over een kleinschalige golfbaan (9 holes) en het natuurtheater "Naat Piek".

Zowel de toeristisch-recreatieve bedrijfskwaliteiten als de omgevingskwaliteiten liggen in Peel en Maas op een hoog niveau. Zo is het gebied cultuurhistorisch interessant, met trekpleisters als Grave, St. Agatha en het kasteel in Boxmeer. Ook zijn er verschillende recreatieplassen, zoals de Kraaienbergse Plassen bij Cuijk en er liggen recreatieve bedrijven in de GHS. Dat levert echter tevens spanningen op: recreatie heeft natuur nodig, maar natuur kan te lijden hebben onder (intensieve vormen van) recreatie. Op dit moment is er geen differentiatie in het gebruik van de recreatieplassen en liggen er nog veel kansen voor agrariërs om een bijdrage te leveren aan het toeristisch-recreatief product door bijvoorbeeld hun boerderijen en schuren in originele staat terug te brengen/op te knappen, waardoor de aantrekkelijkheid van de omgeving voor de toerist groter wordt. Ook wordt het toeristisch-recreatieve product nog niet voldoende samenhangend onder de aandacht van het publiek gebracht.

5.3.2 Ruimtelijke structuur

Grote delen van het gebied Peel en Maas zijn overwegend agrarisch van karakter en worden

in eerste instantie niet geassocieerd met toerisme in Brabant. Het gebied is echter veelzijdiger dan deze eerste indruk doet vermoeden. Er is op het schaalniveau van Noord-Brabant sprake van een meer dan gemiddeld toeristische functie met meerdere grootschalige dag- en verblijfsrecreatie en veel middelgrote bedrijven. Naast de recreatieve bedrijvigheid zijn de andere kernkwaliteiten het afwisselende landschap, de aanwezige grotere natuurgebieden (de Maashorst, de boswachterij van Sint Anthonis, de bossen en landgoederen in de omgeving van Mill), het stadje Grave en de Maas.

De aardkundige waarden en archeologische, cultuurhistorische en architectonische waarden spelen een belangrijke rol spelen bij de (recreatieve) aantrekkelijkheid en de herkenbaarheid (identiteit) van het gebied. Toeristisch valt het gebied uiteen in drie deelgebieden: Het Land van Cuijk, De Maashorst en de regio Uden-Veghel. Aan de oostrand van het gebied wordt het landschap bepaald door de Maas en omgeving. Het landschap is hier afwisselend. Daarnaast is het stroomgebied van de Raam recreatief aantrekkelijk, door het voorkomen van afwisselend landgoederen, natuur en landbouw. Het middengebied wordt beheerst door het grootschalige landbouwgebied van de Peelhorst. Rechte verkaveling en grootschalige openheid bepalen het beeld. Het westen van het gebied kent twee verschillende zones. Aan de noordzijde is de Maashorst en haar omgeving toeristisch van belang. Dit grootschalige aangesloten natuurgebied is een belangrijk recreatiegebied voor de regionale bevolking en extensieve dagrecreatie. Er is een bezoekerscentrum en een aantal campings. In het zuidwesten is de stedenband Uden-Veghel belangrijk, met een regiofunctie voor winkelgelegenheid. In het gebied ligt een aantal toeristisch-recreatieve concentratiepunten, zoals Hemelrijk, de omgeving van Overloon, de Bergen, Bedafse Bergen en de Kraaijenbergse Plassen.

5.3.3 Belevingswaarde landelijk gebied

In Peel en Maas zijn de bewegwijzerde fietsroutes gesaneerd en is het fietsknooppuntensysteem in gebruik. Daarnaast doorkruist één bewegwijzerde Landelijke Fietsroute het noordelijk deel van Peel en Maas; LF12 de Maas en Vestingroute. Er lopen vier Lange Afstand Wandelpaden door Peel en Maas (het Maas- en Peelliniepad, het Peellandpad, het streekpad Nijmegen en het Pieterpad) en ook enkele van de in Brabant aanwezige middellange afstand wandelroutes doen het gebied aan. In 2001 is een regionaal ruiterroutenetwerk aangelegd. In de omgeving van Overloon is één ATB-route uitgezet. Er zijn twaalf skateroutes in Peel en Maas. Naast bovengenoemde routes voor wandelen, fietsen en ruiters zijn er vele lokale routes beschikbaar.

5.4 Autonome ontwikkelingen

5.4.1 Perspectief toeristisch-recreatieve sector

Door de vergrijzing neemt het aantal korte vakanties toe. Deze groep ouderen is niet gebonden aan het hoogseizoen, gaat relatief veel in eigen land op vakantie, vraagt een goede kwaliteit van voorzieningen en heeft redelijk veel geld te besteden. Er is dan ook een trend tot algehele kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatie. Mensen willen bijvoorbeeld ruimere standplaatsen, ruimere bungalows, meer ruimte om de bungalow heen en grotere standplaatsen. Dit betekent dat er meer oppervlakte nodig is om in deze behoefte te voorzien.

De verblijfsrecreatie wil bedrijfsnatuurplannen opstellen. Hierin zijn plannen opgenomen voor meer natuur om de verblijfsobjecten heen en is aandacht voor het beter scheiden van afvalstromen. De recreant en toerist hebben meer interesse in het landschap. Deze interesse voor het platteland uit zich onder andere in de behoefte aan landschapscampings (midden in de natuur en niet te veel mensen bij elkaar) en de behoefte aan hoogwaardige kleinschalige accommodatie (zoals een overnachting in een voormalig klooster of een oude boerderij).

Bij de recreant en toerist komt meer interesse voor cultuurhistorie. De kleine dorpen worden aantrekkelijk in relatie tot het landschap. Er is ook meer interesse voor de streek, hetgeen leidt tot meer agrotourisme en dagattracties. In Peel en Maas kan in dit kader ook de agrotouristische samenwerking rond de Maashorst worden genoemd. Hierbij bieden momenteel zes bedrijven in de Maashorst de mogelijkheid om hun bedrijf te bezichtigen. Ook in de gemeente Cuijk is een samenwerkingsverband van agrariërs (agro-toeristische aanbieders) actief. Zij werken onder de naam 'Platteland van Cuijk'.

5.4.2 Belevingswaarde landelijk gebied

De recreant heeft meer interesse in het landschap en wil het platteland op. Daarom wordt het

platteland beter toegankelijk gemaakt door middel van netwerkstructuren voor wandelen, fietsen en paardrijden. Het is de bedoeling om heel Brabant aan te sluiten op het fietsknooppuntensysteem. Er worden fietspaden aangelegd en er wordt een ruiterroutenetwerk met overnachtingsmogelijkheden opgezet. Voor Peel en Maas geldt verder specifiek: de afronding van het streekpad 'Maas en Peelliniepad', middellange wandelroutes en het ruiterroutenetwerk Noordoost Brabant, de ontwikkeling van nieuwe kanoroutes en gehandicaptenroutes en de ontwikkeling van natuurroutes in het Land van Cuijk.

5.5 Voorkeursalternatief

5.5.1 Inleiding

Op verzoek van Gedeputeerde Staten is een toeristisch-recreatieve visie Peel en Maas opgesteld. In deze paragraaf wordt ingegaan op de hoofdlijnen van deze visie die voor het reconstructieplan van belang zijn. Gedeputeerde Staten wil kansen bieden aan een gezonde toeristisch-recreatieve sector. Een goed functionerende toeristisch-recreatieve sector kan namelijk een positieve bijdrage leveren aan andere sectoren, zoals natuur, landschap en cultuurhistorie. Daarnaast bieden recreatie en toerisme verbredingsmogelijkheden voor de landbouw en ontstaat er een differentiatie van de regionale economie.

Derhalve wil Gedeputeerde Staten investeren in de versterking van het toeristisch-recreatieve product. Daarnaast wordt ernaar gestreefd om zowel de omgevingskwaliteiten als de bedrijfskwaliteiten op een hoog niveau te handhaven. De uitgangspunten die daarbij gehanteerd worden, zijn:

- kwaliteit boven kwantiteit;
- voldoende aandacht voor ontwikkelingsruimte voor de bestaande recreatiebedrijven;
- diversiteit en verrijking van het toeristisch-recreatief product;
- kleinschaligheid in nieuwe bedrijvigheid maar wel met voldoende economisch perspectief.

5.5.2 Strategie

Voor het realiseren van bovenstaande ambitie worden de onderstaande strategieën gevolgd (waar mogelijk zullen projectvoorstellen op het gebied van recreatie en toerisme worden ondersteund en opgenomen in het uitvoeringsprogramma):

5.5.2.1 Versterking van routestructuren

De verblijfsrecreanten en de lokale en regionale bevolking vormen belangrijke doelgroepen voor dagrecreatie in Peel en Maas. Daarom is het nodig dat de recreatieve infrastructuur hierop is ingericht (wandelen, fietsen en paardrijden, mountainbiken, skaten). Bij dagrecreatie zal veel aandacht besteed moeten worden aan de volgende aspecten:

- aandacht voor de fysieke kwaliteit van het bestaande netwerk;
- aanleg van ontbrekende schakels en de aanleg van nieuwe fiets- en wandelpaden langs waterlopen en houtwallen;
- bewegwijzering en uitgifte van nieuwe routes (m.n. fietsen, mountainbiken, skaten). Hierbij kunnen de nieuwe routestructuren worden gekoppeld aan startpunten met cultuurhistorie als trekpleister (bijvoorbeeld Grave als vestingstad);
- introductie van het fietsknooppuntensysteem;
- ontwikkeling van routegebonden kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (speeltuin, horeca/terrassen, schaapskooien e.d.);
- ontwikkeling van park- and bikevoorzieningen (parkeerplaats voor auto's om vandaar uit te fietsen);
- behoud en versterking van voldoende horeca/rustplaatsen in het buitengebied;
- uitbreiding van het netwerk langs de Maas in verband met de versterking van de 'balkon-functie';
- verbetering van het wandelproduct door de benutting van oude padenstructuren of wandelpaden langs akkerranden, beken e.d.. Als voorbeeld kan de aanleg van een doorlopend wandelpad van het centrum van Grave naar het Raamdal worden genoemd;
- ontwikkeling van routes voor de 'gelegenheidswandelaar' (bijvoorbeeld vanaf een camping of dorp een ommetje lopen);

Voorbeeld van een fietsroute: door de gemeente Sint Anthonis met start en finish in Overloon, gemeente Boxmeer

- verbetering van het wandelproduct in en om de Maashorst;
- verbetering van de verbindingen tussen de kernen en de bestaande en nieuw te ontwikkelen recreatieve netwerken;
- versterking van het uitlooph gebied voor de stedelijke regio Uden-Veghel.

5.5.2.2 Diversiteit en kwaliteit in de dagrecreatieve markt

Om de diversiteit en kwaliteit in het dagrecreatieve aanbod te versterken, zal de regio zich met name moeten richten op de hierna genoemde aspecten:

- realisering van plannen van ondernemers met een aanzienlijke impact op het dagrecreatieve product: Hemelrijk in Volkel, Zoo Parc in Overloon, Kraaijenbergse Plassen in Cuijk en De Bergen in Wanroij;
- ruimte creëren voor een specifiek bovenlokaal JongerenLeisureCentrum. Gezien het karakter en de (regionale) uitstraling van een dergelijk centrum is GS van mening dat in eerste instantie naar een goede locatie in de stedelijke regio Uden/Veghel gezocht dient te worden;
- met de realisering van de nieuwe snelweg A50 is de regio Uden-Veghel bij uitstek ook geschikt als vestigingsplaats voor nieuwe grotere (overdekte) dagrecreatieve voorzieningen. In het kader van de uitwerking van de stedelijke regio Uden-Veghel zullen randvoorwaarden worden geformuleerd om deze ontwikkeling mogelijk te maken;
- recreatieplassen lenen zich in sommige situaties als zoekgebied voor intensievere vormen van dagrecreatie (outdooractiviteiten). Er zal differentiatie in het gebruik van de plassen moeten worden aangebracht;
- veel gemeenten kampen met problemen rond motorcrossterreinen. Het saneren van illegale motorcrossterreinen wordt ter hand genomen door de mogelijkheden te onderzoeken voor het realiseren van een goed gesitueerd laagdrempelig regionaal motorcrossterrein in de omgeving van het vliegveld Volkel. Ook gebruikers van bestaande legale motorcross-terreinen kunnen hier naar toe;
- de ontwikkeling van golfbanen. In Uden is een kleinschalige golfbaan (9 holes) aanwezig. Markttechnisch is er - naast een initiatief in Veghel - ruimte voor de ontwikkeling van professionele golfbanen, maar zeker ook voor kleinschalige, meer recreatieve, golfbanen. Indien zich nieuwe initiatieven voordoen, zullen de mogelijkheden in regionaal verband worden onderzocht;
- stimulering dagrecreatie in de regio Uden-Veghel: Hierbij liggen er mogelijkheden voor de ontwikkeling van een dagrecreatief cluster rondom het natuurtheater Naat Piek (Uden) met als thema theater- en kunstvormen (ateliers). Daarnaast zijn er in deze regio mogelijkheden voor de ontwikkeling van een evenementenhal. Ook zijn er kansen voor een toeristische opwaardering van de cultuurhistorische buurtschappen. In het kader van het uitwerkingsplan van het Streekplan voor de stedelijke regio Uden-Veghel zullen deze dagrecreatieve mogelijkheden nadrukkelijk worden meegenomen;
- veel mobilisatie-complexen (MOB-complexen) liggen binnen de EHS. Hiervoor geldt een afspraak tussen het Ministerie van Defensie en de terreinbeherende natuurorganisaties. Als deze locaties vrijkomen, krijgen ze een natuurfunctie en zal een natuurorganisatie ze beheren. Afhankelijk van de locatie kunnen deze MOB-complexen een recreatieve functie krijgen die past binnen de hoofdfunctie natuur. De terreinbeherende natuurorganisaties zullen als er hiervoor mogelijkheden zijn initiatieven ontplooiën. GS is van mening dat er voor MOB-complexen die buiten de EHS liggen, mogelijkheden zijn voor de ontwikkeling van recreatieve functies;
- de toeristisch-recreatieve mogelijkheden van de paardensport (met plannen rondom KNHS-Centrum in Wanroij als speerpunt) samen met de omliggende regio's moet versterkt worden. Daarbij wordt aangesloten bij initiatieven van het (in ontwikkeling zijnde) ondernemersplatform voor ruitertoerisme;
- in het gebied de Kraaijenbergse Plassen kan een recreatieve poort ontwikkeld worden in combinatie met een milieueducatiecentrum;
- de gemeenten in het Land van Cuijk zouden zich sterker thematisch moeten profileren. Zoals Sint Anthonis zich in toenemende mate met kunst en cultuur associeert, Grave met zijn historische binnenstad, cultuur, stadsvernieuwing en architectuur en Cuijk met de Kraaijenbergse Plassen en de Romeinse tijd, zo zouden ook de andere gemeenten zich kunnen 'specialiseren' en dit ook

uitdragen. Boxmeer zou zich bijvoorbeeld kunnen profileren met winkelen en heemkunde (stimulering van een plan voor een museum op dit terrein) en Overloon met dagrecreatie.

5.5.2.3 Behoud van de positie in de verblijfsrecreatieve markt

Daadkrachtige individuele bedrijven vormen de basis van de verblijfsrecreatieve markt in Peel en Maas. Bedrijven moeten deze positie waar kunnen (blijven) maken. Derhalve is een kwaliteitsimpuls in toerisme en recreatie nodig in alle deelsectoren. Daarbij gaat kwaliteit boven kwantiteit. Er is in de regio een dringende ruimtebehoefte voor kwaliteitsbeteringen: uit een recente inventarisatie onder de bedrijven blijkt dat er een uitbreidingsbehoefte bestaat van circa 58 ha bij 17 bedrijven. Indien uitbreiding aan de orde is zullen de bedrijven bij hun planvorming nadrukkelijk aandacht moeten besteden aan de natuur- en landschappelijke waarden op en rond de eigen bedrijven. Om ongewenst gebruik van de verblijfsrecreatieve terreinen tegen te gaan (permanente bewoning) is een provinciaal project gestart.

Bij knelpunten wordt gestreefd naar het vinden van oplossingen. Maatwerk staat daarbij centraal. Het kan daarbij gaan om het verplaatsen of saneren van een recreatiebedrijf of een agrarisch bedrijf om beide meer ontwikkelingskansen te bieden. Daarnaast zal in voorkomende gevallen ook gekeken worden naar de mogelijkheid om burgerwoningen na uitkoop te verplaatsen naar een locatie in of grenzend aan bestaand stedelijk gebied. Dit kan aan de orde zijn indien de aanwezigheid van een burgerwoning de noodzakelijke uitbreiding van een recreatiebedrijf onmogelijk maakt.

Gedeputeerde Staten is van mening, dat er goede mogelijkheden zijn voor de uitbreiding van het aanbod van onder andere de hierna genoemde verblijfsrecreatieve voorzieningen:

- realisering van bestaande plannen zoals het bungalowpark bij de Kraaijenbergse Plassen, winterharde verblijfsrecreatie bij Hemelrijk, een zorghotel in de gemeente Sint Anthonis en hotelontwikkeling bij de Vrije Teugel in Uden;
- ook voor een enkel kleinschalig hotel in de kernen lijkt er markttechnisch ruimte;
- enkele kwalitatief goede groepsverblijven;
- doorgroei van enkele kleinschalige (agrotouristische) bedrijven naar volwaardige recreatiebedrijven via kwaliteitsverbetering en productvernieuwing (de aanleg van enkele landschaps-campings). Uitbreiding van capaciteit in de kampeersector dient bij voorkeur toeristisch (verhuur) te zijn;
- in de groene zone van de Maashorst tot de Stippelberg is onder voorwaarden de komst van nieuwe verblijfsrecreatie met een nadruk op verhuur c.q. toeristisch verblijf mogelijk. Dit gebied kan ook eventuele te verplaatsen recreatiebedrijven opvangen.

Nieuwvestiging van verblijfsrecreatie kan zowel in de projectlocatiegebieden, zoals die indicatief op kaart 20 zijn aangegeven, als op nog nader aan te wijzen duurzame projectlocaties. Hierdoor is het, onder voorwaarden, mogelijk om binnen de GHS-landbouw en AHS-landschap (zones uit het Streekplan) een nieuw verblijfsrecreatiebedrijf te vestigen. Deze locaties dienen in de eerste plaats voor de opvang van verblijfsrecreatiebedrijven die moeten worden verplaatst uit kwetsbare delen van de GHS. Uit een provinciale inventarisatie blijkt dat het hierbij om mogelijk drie bedrijven gaat. Er wordt naar gestreefd om deze bedrijven op een alternatieve duurzame locatie ontwikkelingsmogelijkheden te bieden. Naast bedrijven uit de kwetsbare delen van de GHS kunnen ook andere (verblijfs)recreatiebedrijven zich binnen duurzame projectlocaties vestigen. Bij de ontwikkeling van projectlocaties gaan wij uit van het beleid uit het Streekplan, op grond waarvan de recreatieve ontwikkelingen de draagkracht van het gebied niet mogen overstijgen. Ook moet er sprake zijn van een verrijking van het toeristisch-recreatieve product van de streek. Initiatieven op het gebied van recreatie en toerisme in de GHS en AHS-landschap zullen ter advisering worden voorgelegd aan de onafhankelijke provinciale Adviescommissie Recreatie en Toerisme. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij het beleid uit het Streekplan. Voor de vier projectlocatiegebieden recreatie, zie ook bijlage 5, worden samenhangende inrichtingsplannen opgesteld.

5.5.2.4 Ontwikkeling van watersport

De watersport in de regio kan op een viertal plaatsen gestimuleerd worden:

- grootschalige watersportontwikkeling bij de Kraaijenbergse Plassen (nieuwe jachthaven);

- toervaren op de Maas en de Zuid-Willemsvaart (benutting passantenhaven in Veghel). Waar mogelijk kan het aantal passantenplaatsen worden uitgebouwd;
- ontwikkelen roei- en kanomogelijkheden in samenspraak met de waterschappen en de andere betrokken partijen. Fitland heeft een plan voor een kano-adventurebaan op een aangrenzend terrein, waarbij gebruik wordt gemaakt van 200 meter van het Peelkanaal;
- ontwikkelen van extensieve waterrecreatie op de plassen De Kuilen.

5.5.2.5 Agrotourisme

Zoals in de paragraaf over verbrede landbouw al is aangegeven, biedt plattelandstoerisme in Peel en Maas kansen. Als bestemming voor routegebonden activiteiten voor dag- en verblijfsrecreanten kan ook agrotourisme een bijdrage leveren. Voorwaarden voor succes zijn: samenwerking, aansluiting op routestructuren en kwaliteit.

Veel agrariërs hebben een minicamping. Deze zijn met name geconcentreerd in het Land van Cuijk en rond de Maashorst. Wij zijn van mening dat een verdere toename van het aantal minicampings geen toegevoegde waarde oplevert aan het toeristisch-recreatieve product in Peel en Maas. Deze toegevoegde waarde ligt meer bij andere vormen van verblijfsrecreatie (bijvoorbeeld landschapscampings) of bij dagrecreatieve activiteiten (streekproducten, bedrijfsbezoeken, kinderspeelboerderijen, kaas- en zuivelboerderij, huifkarrenverhuur etc.). Ook kunnen agrariërs een bijdrage leveren aan het toeristisch-recreatief product door hun boerderijen en schuren in originele staat terug te brengen, op te knappen of te behouden (cultuurhistorie). Waar mogelijk zullen dergelijke projecten ondersteund worden.

5.5.2.6 Versterking van natuur en landschap

Zoals eerder aangegeven worden de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten in Peel en Maas door de reconstructie op een groot aantal plekken versterkt. Met recreatieve zoning kunnen kwetsbare natuurgebieden worden ontzien. Een belangrijk instrument hierbij is de 'poort-gedachte' (zie kader).

In bijlage 5 is de ligging van de recreatieve poorten indicatief weergegeven. Hoe de invulling van deze poorten eruit komt te zien is afhankelijk van de lokale situatie (maatwerk). Hierbij wordt aangesloten bij de ideeën zoals die zijn beschreven in de toeristisch-recreatieve visie Peel en Maas.

Een recreatieve poort vormt de ingang van een natuur- en bosgebied waar de bezoeker de auto kan parkeren en vervolgens te voet, per fiets of per paard het gebied kan gaan verkennen. Bij een recreatieve poort zijn dan ook startplaatsen van diverse typen routes, met een nadruk op een volwaardig wandelproduct, en bevindt zich een knooppunt van het fietsknooppuntensysteem. Een recreatieve poort is gevestigd op een plaats waar de natuur en/of het landschap een grotere recreatiedruk aan kunnen, terwijl tegelijkertijd de meer kwetsbare delen van het gebied of aangrenzende gebieden kunnen worden ontlast van de recreatieve druk (bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een recreatieve zoning).

Bij een recreatieve poort zijn altijd een horecavoorziening en ruime parkeermogelijkheden aanwezig en is informatie over het gebied te zien en te verkrijgen (zoals routefolders). De informatievoorziening kan een informatiecentrum van een terreinbeheerder zijn maar kan ook worden gekoppeld aan de horecavoorziening. De horecavoorziening bij een recreatieve poort wordt vanuit particulier initiatief opgezet en moet als een rendabel bedrijf geëxploiteerd kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan een restaurant of kleinschalige verblijfsrecreatie. Andere voorzieningen die er een plaats kunnen krijgen zijn bijvoorbeeld fietsverhuur, een speelbos en een stuk struinnatuur. Ook andere dagrecreatieve en verblijfsrecreatieve voorzieningen kunnen hier een plaats krijgen.

De invulling van een recreatieve poort is afhankelijk van het type gebied, de bestaande situatie en de mogelijkheden die het gebied biedt en is dus maatwerk per locatie. Globaal wordt ervan uitgegaan dat een recreatieve poort moet kunnen uitgroeien tot een plaats waar 75.000 - 150.000 bezoekers op jaarbasis kunnen worden ontvangen. Ter vergelijking: het bezoekerscentrum Slabroek heeft jaarlijks circa 80.000 bezoekers. Een recreatieve poort onderscheidt zich duidelijk van de uiteenlopende en talrijk aanwezige recreatieve startpunten voor wandelen en fietsen in de verschillende natuur- en bosgebieden. Deze startpunten variëren van een punt met ruimte voor slechts een enkele auto en een toegang tot het gebied tot een plek met ruimte voor redelijk wat auto's, bankjes en een informatiepaneel. Deze recreatieve startpunten hebben geen aparte aanduiding op de ontwikkelingskaart gekregen, maar kunnen door middel van concrete uitvoeringsprojecten wel specifieke aandacht krijgen. In Peel en Maas liggen de volgende recreatieve poorten: Bezoekerscentrum Slabroek, (nabij) de Kraaienbergse Plassen, Heksenboom en Overloon. Het Bezoekerscentrum Slabroek voldoet momenteel al aan de criteria van een recreatieve poort. Voorkomen dient te worden dat het gebied sterker belast gaat worden. Er zal daarom een plan voor deze recreatieve poort worden ontwikkeld, waarmee de drukte in de Maashorst meer naar de buitenzijde van de Maashorst wordt geplaatst. Daarbij dient er tevens voor te worden

gezorgd, dat de relatie met Herperduin in stand blijft. Wij stemmen bij de ontwikkeling van de recreatieve poort Slabroek af met de reconstructiecommissie Maas en Meierij.

Bij de ontwikkeling van de recreatieve poorten wordt uitgegaan van het beleid uit het Streekplan. De recreatieve ontwikkelingen mogen de draagkracht van het gebied niet overstijgen en moeten een verrijking met zich meebrengen van het toeristisch-recreatieve product van de streek. Initiatieven op het gebied van recreatie en toerisme in de GHS en AHS-landschap zullen ter advisering worden voorgelegd aan de onafhankelijke provinciale Adviescommissie Recreatie en Toerisme. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij het beleid uit het Streekplan.

Tenslotte is Grave als toeristisch-recreatieve trekpleister en vertrekpunt voor dag- en verblijfsrecreatieve uitstapjes van groot belang. De historische binnenstad en de ligging aan de Maas bieden goede kansen voor de verdere ontwikkeling van Grave als "Poort van Brabant". Wij zullen -waar mogelijk- projecten ondersteunen die zich hierop richten. Specifieke aandacht is daarbij gewenst voor de relatie met het projectlocatiegebied de Kraaijenbergse Plassen.

Voor de Maashorst zijn er marktkansen om meer verblijfsrecreanten aan te trekken die een natuurgerichte recreatieve beleving zoeken. Dit kan worden opgepakt door bestaande verblijfsrecreatieve bedrijven, maar ook door kleinschalige nieuwe (agrotouristische) verblijfsaccommodaties, zoals Bed & Breakfast. In de eerste planperiode wil Gedeputeerde Staten in dit kader o.a. het project Bed & Breakfast van de Maashorstboeren ondersteunen.

5.5.2.7 Cultuurhistorie

Binnen de regio zijn vele cultuurhistorische elementen aanwezig die door toeristisch-recreatieve ontwikkelingen een hernieuwde functie kunnen krijgen. Aanknopingspunten zijn er volop: religie en kloosters, molens, kerken, landschapselementen (bijvoorbeeld het Maasheggengebied), landgoederen, het 'Duits Lijntje' en elementen uit de Tweede Wereldoorlog. Aandacht is nodig voor routes en cultuurhistorische trekpleisters zoals St. Agatha, de oude vestingstad Grave en het kasteel in Boxmeer. In de eerste planperiode wil Gedeputeerde Staten o.a. het project ondersteunen dat zich richt op het ontwikkelen van extensieve recreatie in combinatie met cultuurhistorie gekoppeld aan het 'Duits Lijntje'.

5.5.2.8 Organisatiestructuur

In het Land van Cuijk is een goede organisatiestructuur aanwezig voor samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven. Ook op lokaal niveau zijn er goede initiatieven. Belangrijk blijft de inzet van menskracht (capaciteit én kwaliteit) die nodig is om het huidige product en veel van bovengenoemde versterkingen te realiseren en samenhangend onder de aandacht van de lokale bevolking en toeristen te brengen. Waar mogelijk worden bestaande en nieuwe initiatieven die gericht zijn op een versterking van de organisatiestructuur ondersteund. De Maashorst, het Maasheggengebied en de beekdalen van de Aa en de Leijgraaf ('beekbuurt-boeren') zijn voorbeelden van gebieden waar een optimalisatie van de organisatiestructuur aandacht verdient. Voor het projectlocatiegebied recreatie Kraaijenbergse Plassen worden op dit moment voor Dommelsvoort grootschalige recreatieve ontwikkelingen voorbereid. In een uitvoeringsproject wordt ingegaan op de versteviging van de kansen die de ontwikkeling van recreatie en toerisme bij de Kraaijenbergse Plassen voor de toeristisch-recreatieve sector en voor de dorpen Beers en Linden kan bieden.

De overige projectlocatiegebieden recreatie worden in de eerste planperiode nader uitgewerkt. Per gebied zal een plan worden vastgesteld. Hierbij zal voor elk projectlocatiegebied zorggedragen worden voor een organisatiestructuur waarin alle betrokken partijen zitting hebben. Peel en Maas is een goed bereikbare regio. Dit biedt kansen op samenwerking met aangrenzende regio's. Er zijn al goede relaties/verbindingen met de reconstructiegebieden De Peel en Maas en Meierij, maar ook de relaties met Noord-Limburg en het Rijk van Nijmegen zijn van belang. Tenslotte worden goede kansen gezien voor samenwerking in Euregio-verband met het aangrenzende Duitsland. Concrete initiatieven gericht op een intensivering van (inter-)regionale samenwerking zullen, waar mogelijk, ondersteund worden.

5.6 Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart

5.6.1 Inleiding

De toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart geeft een ruimtelijke vertaling van bovenstaande visie. Het is een indicatieve kaart; ze geeft in hoofdlijnen de visie op recreatie en toerisme weer. Bij concrete initiatieven vindt de verdere precisering, detaillering en afweging plaats. In veel gevallen kan bij toeristisch-recreatieve ontwikkelingen sprake zijn van een verbetering van de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van een gebied. Het zoeken naar maatwerk staat dan ook centraal, binnen de randvoorwaarden die het Streekplan stelt.

Op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart zijn verschillende typen gebieden onderscheiden. Hieronder wordt verder ingegaan op de projectlocatiegebieden recreatie, het intensief recreatiegebied, het stedelijk uitloopgebied, het kansrijk extensief recreatief landelijk gebied en het overige landelijke gebied. Op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart zijn daarnaast enkele kansrijke locaties voor extensieve waterrecreatie weergegeven, evenals de gewenste recreatieve poorten en de bestaande verblijfsaccommodaties en dagattracties.

Voor alle onderscheiden gebieden en legenda-eenheden geldt dat bij nieuwvestiging en uitbreiding het streekplanbeleid en de lagenbenadering als basis dienen. Uitgangspunt is een gezonde verhouding tussen toeristisch-recreatieve activiteiten en de draagkracht van een gebied. De provinciale toetsingscommissie toetst een verzoek tot uitbreiding van een recreatiebedrijf in de GHS en de AHS-landschap aan de voorwaarden uit het streekplan.

In de gebiedsbeschrijvingen zijn de begrippen intensief, extensief, grootschalig en kleinschalig gebruikt. Een bepaalde toeristisch-recreatieve voorziening is niet altijd hard te begrenzen. Om een beeld te geven wat voor type voorzieningen tot de verschillende categorieën zijn te rekenen, zijn in onderstaande tabel voorbeelden opgenomen.

	Grootschalig Intensief	Grootschalig Extensief	Kleinschalig Intensief	Kleinschalig Extensief
Algemeen Uitgangspunt	Hier komen veel mensen tegelijkertijd samen op een grote oppervlakte / in een groot gebouw. Uitstraling naar de omgeving. De recreatieve beleving is vaak intern gericht.	Hier komen relatief weinig mensen verspreid over een grote oppervlakte. Beperkte uitstraling naar de omgeving. Hier is sprake van meer externe gerichtheid.	Hier komen redelijk veel mensen tegelijkertijd samen op een kleine oppervlakte / in een klein gebouw. Beperkte uitstraling naar de omgeving. Intern gericht.	Hier komen weinig mensen tegelijkertijd samen op een kleine oppervlakte / in een klein gebouw. Beperkte uitstraling naar de omgeving. Extern gericht.
Voorbeelden	Campings, bungalowparken, grotere groepsaccommodaties en grotere hotels. Dagattracties, zoals dierentuinen en pretparken. zwemparadijzen, ijsbanen, conferentie-oorden, evenemententerreinen, lawaaisportterreinen (auto-/motorcircuits).	Landschapscampings, natuurkampeerterrainen, recreatief medegebruik in bos- en natuurgebieden, volwaardige golfbaan (18-holes).	Speelboerderij, kleinschalige horeca in landelijk gebied (bijv. pannenkoekenrestaurant), recreatieve poort, speeltuin, zwembad, sauna, fitnesscentrum.	Kleinschalig kamperen (minicamping), agrotourisme (zoals een kaasboerderij), kleinere golfbaan (9-holes, pitch& putt), kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (bijv. een kinderboerderij), kleinschalig verblijf (zoals een hotel, groepsaccommodatie, Bed & Breakfast en Goeikamer), picknickplaatsen en fiets-, wandel, ruiter-, kano- en skateroutes.

Een omschrijving van het begrip 'kleinschalig' in relatie tot onderliggende notitie is:
Een initiatief is kleinschalig als het een beperkte uitstraling heeft naar de omgeving, in zijn algemeenheid ondergeschikt is aan de huidige bedrijfs- en/of woonfunctie en qua aard en schaal past binnen de ruimtelijke en landschappelijke kaders.

5.6.2 Projectlocaties

In dit gebied is een clustering mogelijk van grootschalige en kleinschalige verblijfsrecreatieve bedrijven, dagattracties, intensieve watersportlocaties, intensieve toeristisch-recreatieve voorzieningen en openluchtrecreatiegebieden. Dit gebied biedt ruimte voor kwaliteitsverbetering, van de bestaande bedrijven (grootschalig en kleinschalig).

In dit gebied is ruimte voor (incidentele) nieuwvestiging van grootschalige verblijfsaccommodaties, dagattracties en dagrecreatieve voorzieningen en voor nieuwvestiging van kleinschalige bedrijven en voorzieningen (w.o. agrotourisme). De recreatieve routestructuren, de informatievoorziening en de kwaliteitsverbetering en - versterking van het routenetwerk en de paden zijn belangrijke aandachtspunten. De (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen maakt daar onderdeel van uit.

In Peel en Maas liggen vier duurzame (boven)regionale projectlocatiegebieden recreatie: de Kraaijbergse Plassen, Hemelrijk, De Bergen/Hippisch Centrum en Overloon. In deze gebieden is ruimte voor kwaliteitsverbetering en product vernieuwing van de bestaande bedrijven, onder de voorwaarde dat de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van het gebied worden gehandhaafd en waar mogelijk worden versterkt.

Daarnaast is in deze projectlocatiegebieden ruimte voor nieuwvestiging van bijvoorbeeld verblijfsaccommodaties en/of dagattracties. Bij de ontwikkeling van recreatieve poorten en projectlocaties wordt uitgegaan van het beleid uit het Streekplan, op grond waarvan de desbetreffende ontwikkelingen de draagkracht van het gebied niet mogen overstijgen. Ook moet sprake zijn van een verrijking van het toeristisch-recreatieve product van de streek. De toetsing aan deze criteria ligt mede bij de provinciale Adviescommissie Recreatie en Toerisme als het gaat om kwetsbare gebieden (GHS en AHS-landschap).

Naast de genoemde vier projectlocatiegebieden kunnen - na een integrale afweging - ook andere locaties tot duurzame projectlocaties recreatie worden aangewezen. Hierdoor is het, onder voorwaarden, mogelijk om binnen de Streekplancategorieën "GHS-landbouw" en "AHS-landschap" een nieuw verblijfsrecreatiebedrijf te vestigen. Deze locaties dienen in de eerste plaats voor de opvang van verblijfsrecreatiebedrijven die moeten worden verplaatst uit kwetsbare delen van de GHS. Uit een provinciale inventarisatie blijkt dat het hierbij mogelijk om drie bedrijven gaat. Er wordt naar gestreefd om deze bedrijven op een alternatieve duurzame locatie ontwikkelingsmogelijkheden te bieden. Naast bedrijven uit de kwetsbare delen van de GHS kunnen ook andere (verblijfs)recreatiebedrijven zich binnen duurzame projectlocaties vestigen. Bij een concreet initiatief vragen wordt aan de provinciale Adviescommissie Recreatie en Toerisme gevraagd om te beoordelen of er sprake is van een duurzame projectlocatie.

Hieronder wordt kort ingegaan op de vier (boven)regionale projectlocatiegebieden recreatie. Voor deze projectlocatiegebieden kunnen in de eerste planperiode samenhangende inrichtingsplannen opgesteld worden:

- *De Kraaijbergse Plassen* is een toeristisch recreatieve trekker van bovenregionaal niveau. In dit gebied wordt intensieve watersport, dag- en verblijfsrecreatie met een uitgebreid voorzieningenpakket voorgestaan;
- Voor *Hemelrijk* wordt een versterking van deze regionale dagattractie voorgestaan met ondersteunende verblijfsaccommodatie en aanvullende (dag)recreatieve voorzieningen in de directe omgeving;
- *De Bergen en het Hippisch Centrum* vormen het ontwikkelingsgebied voor intensieve verblijfsrecreatie en de recreatieve paardensport;
- Tenslotte richten de inspanningen zich op het versterken van de positie van Overloon als regionale toeristisch-recreatieve trekker. Hierbij dient een sterkere verbinding gemaakt te worden tussen de voorzieningen (het Zoo Parc en het Oorlogs- en Verzetsmuseum) met het dorp. Daarnaast zijn hier mogelijkheden voor de ontwikkeling van nieuwe verblijfsrecreatie.

5.6.3 Recreatieve poort

Een recreatieve poort vormt de ingang van een natuur- en bosgebied waar de bezoeker de auto kan parkeren en vervolgens te voet, per fiets of per paard het gebied kan gaan verkennen. Bij een

Recreatieve poort bevinden zich dan ook startplaatsen van diverse typen routes, met de nadruk op een volwaardig wandelproduct, en bevindt zich een knooppunt van het fietsknooppuntensysteem. Een recreatieve poort is gevestigd op een plaats waar de natuur en/of het landschap een grotere recreatiedruk aankunnen, terwijl tegelijkertijd de meer kwetsbare delen van het gebied of aangrenzende gebieden kunnen worden ontlast van de recreatieve druk (bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een recreatieve zoning).

Bij een Recreatieve poort zijn altijd een horecavoorziening en ruime parkeermogelijkheden aanwezig en is er informatie over het gebied te zien en te verkrijgen (zoals routefolders). De informatievoorziening kan een informatiecentrum van een terreinbeheerder zijn, maar kan ook worden gekoppeld aan de horecavoorziening. De horecavoorziening bij een Recreatieve Poort wordt vanuit particulier initiatief opgezet en moet als een rendabel bedrijf geëxploiteerd kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan een restaurant of kleinschalige verblijfsrecreatie. Andere voorzieningen die er een plaats kunnen krijgen zijn fietsverhuur, speelbos, struinnatuur of dagrecreatieve en verblijfsrecreatieve voorzieningen.

De invulling van een Recreatieve poort is afhankelijk van het type gebied, de bestaande situatie en de mogelijkheden die het gebied biedt en is dus maatwerk per locatie. Globaal wordt ervan uitgegaan dat een recreatieve poort moet kunnen uitgroeien tot een plaats waar 75.000 – 150.000 bezoekers op jaarbasis kunnen worden ontvangen. Ter vergelijking: het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten in Oisterwijk ontvangt jaarlijks zo'n 90.000 bezoekers en het bezoekerscentrum Slabroek circa 80.000.

Een Recreatieve poort onderscheidt zich duidelijk van de uiteenlopende en talrijk aanwezige recreatieve startpunten voor wandelen en fietsen in de verschillende natuur- en bosgebieden. Deze startpunten variëren van een punt met ruimte voor slechts een enkele auto en een toegang tot het gebied tot een plek met ruimte voor redelijk wat auto's, bankjes en een informatiepaneel. Deze recreatieve startpunten krijgen geen aparte aanduiding op de Ontwikkelingskaart, maar kunnen bij de gebiedsuitwerking wel specifieke aandacht krijgen.

Bij de gebiedsuitwerking zal blijken dat soms aandacht nodig is voor recreatieve zoning van natuur- en bosgebieden waar de Recreatieve poorten en de recreatieve startpunten onderdeel van uitmaken. Dit zal gebiedsspecifiek worden uitgewerkt.

5.6.4 Intensief recreatief gebied

Dit gebied bestaat uit een clustering van intensieve en extensieve toeristisch-recreatieve bedrijven en voorzieningen of kan uitgroeien tot een clustering hiervan. Ook watersportlocaties en openluchtrecreatiegebieden kunnen hier deel van uitmaken.

In dit gebied wordt ruimte geboden voor kwaliteitsverbetering van de bestaande bedrijven (grootschalig en kleinschalig). Tevens is in dit gebied ruimte voor nieuwvestiging van kleinschalige intensieve en extensieve bedrijven zoals een (overdekte) speeltuin, kinderboerderij / dierenpark en kleinschalig museum. Ook nieuwe agrotouristische ontwikkelingen passen in dit gebied.

De recreatieve routestructuren, de informatievoorziening en de kwaliteitsverbetering en -versterking van het routenetwerk en de paden zijn belangrijke aandachtspunten. De (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen maakt daar onderdeel van uit.

Vestiging van nieuwe grootschalige verblijfsaccommodaties, dagattracties en toeristisch-recreatieve voorzieningen is in dit gebied niet gewenst.

De intensief recreatieve gebieden bevinden zich ten noordoosten van de Maashorst, de Maashorst nabij Zeeland en bij Sint Anthonis. Deze gebieden bestaan uit een cluster van intensieve toeristisch-recreatieve bedrijven en voorzieningen, of kunnen uitgroeien tot zo'n cluster. In deze gebieden is ruimte voor uitbreiding van bestaande bedrijven, mits dit gepaard gaat met kwaliteitsverbetering, product vernieuwing en het terugdringen van permanente bewoning. Daarnaast is uitbreiding gekoppeld aan de ontwikkeling van nieuw groen, waardoor zowel de toeristische als landschappelijke kwaliteiten van het gebied toenemen.

In het gebied *ten noordoosten van de Maashorst* liggen vier verblijfsrecreatieve bedrijven. In dit gebied wordt gestreefd naar kwaliteitsversterking en -verbetering in combinatie met diversificatie van het aanbod.

In de Maashorst nabij Zeeland wordt gestreefd naar kwaliteitsverbetering van de bestaande verblijfsaccommodaties. Er is hier ruimte voor kleinschalige toeristisch-recreatieve ontwikkelingen. Nabij de kern *Sint Anthonis* staat de kwaliteitsverbetering van de bestaande verblijfsaccommodaties centraal. Ook hier is ruimte voor kleinschalige toeristisch-recreatieve ontwikkelingen.

5.6.5 Bestaande intensieve recreatiebedrijven

Opgenomen zijn de bestaande intensieve recreatiebedrijven (verblijfsaccommodaties en dagattracties) die in principe ruimte moeten krijgen voor kwaliteitsverbetering van het aanbod. Het mogelijk maken van een kwaliteitsverbetering is belangrijk omdat het beter is bedrijfseconomisch gezonde, kwalitatief volwaardige bedrijven te hebben dan bedrijven die “op slot” zitten. Voor sommige bedrijven gaat deze kwaliteitsslag zeker gepaard met de behoefte aan meer ruimte rondom het bedrijf. Niet alle plannen zullen zonder meer kunnen worden gerealiseerd. Daarvoor zijn de aanwezige landschappelijke waarden omvangrijk en belangrijk voor de aantrekkingskracht van het gebied. Bij de planvorming door bedrijven vormen de versterking van de landschappelijke en ecologische waarden op en rond het eigen bedrijf een belangrijk onderdeel (natuurlijke bufferzones, bijdrage aan versterking landschapselementen). De provinciale toetsingscommissie toetst een verzoek tot uitbreiding van een recreatiebedrijf in de GHS aan de voorwaarden uit het streekplan.

Bij plannen van bedrijven waar in belangrijke mate sprake is van permanente bewoning van stacaravans en recreatiewoningen, verdient oplossing van dit vraagstuk aandacht. Het uitgangspunt is geen extra ruimte voor bedrijven die zich hebben ontwikkeld tot een vast standplaatsproduct met langdurig verblijf en voor bedrijven met permanente bewoning.

Bestaande intensieve recreatiebedrijven die op hun huidige locatie geheel klem zitten en bedrijven die in kwetsbare natuur- en landschapsgebieden liggen waarvoor bedrijfsverplaatsing zeer gewenst is, moeten mogelijkheden krijgen voor hervestiging in een Projectlocatiegebied. Deze Projectlocatiegebieden zijn in sommige situaties ook geschikt voor uit te plaatsen recreatiebedrijven. Het sturingsinstrumentarium voor het ver-/inplaatsen van bedrijven is echter beperkt. Een nadere verkenning hiervan is gewenst. Voor die Projectlocatiegebieden waar sprake is van een ruimtelijke reservering voor mogelijk uit te plaatsen recreatiebedrijven, wordt voorgesteld 2 jaar na vaststelling van het Reconstructieplan een evaluatie te houden. Op grond van deze evaluatie kan besloten worden de Projectlocatiegebieden ook open te stellen voor nieuwvestiging. Indien echter al eerder duidelijk is dat uit-/verplaatsing van recreatiebedrijven niet te verwachten valt, zou een dergelijk besluit al eerder genomen kunnen worden. Dit vereist dat wel een grondige en zorgvuldige motivatie.

Op de Ontwikkelkaart (behorend bij de toeristisch-recreatieve visie uit het reconstructieplan) zijn alle verblijfsaccommodaties (bungalowparken en kampeerreinen) en dagattracties die een bestemming recreatie hebben opgenomen. Dat wil niet zeggen dat de overige (kleinschalige) bedrijven geen ontwikkelingsmogelijkheden hebben. Ook voor deze bedrijven zullen ruimtelijke afwegingen gemaakt moeten worden. Deze (kleinschalige) bedrijven staan echter niet op kaart. Daarbij geldt eveneens dat bij de planvorming de versterking van de landschappelijke en ecologische waarden op en rond het eigen bedrijf een belangrijk onderdeel vormt (natuurlijke bufferzones, bijdrage aan versterking landschapselementen).

Voor de op de kaart staande bedrijven waarvan het bekend is, is tevens aangegeven wat de ontwikkelingsplannen zijn. Dat wil niet zeggen dat bedrijven die geen plannen hebben of waarvan niet bekend is dat er plannen zijn, ‘op slot’ komen te staan. Ook voor nu-nog-niet-bekende en toekomstige plannen zullen te zijner tijd ruimtelijke afwegingen gemaakt moeten worden binnen de bestaande kaders.

5.6.6 Stedelijk uitloopgebied

Stedelijke uitloopgebieden zijn multifunctionele gebruiksgebieden in de stadsrandzones van de grotere kernen. In deze gebieden is sprake van een gevarieerde ruimtelijke structuur en een eveneens gevarieerd (extensief en intensief) recreatief gebruik van de ruimte. Stedelijke uitloopgebieden kunnen bestaan uit parken, bossen, natuurgebieden, landbouwgebieden, gebieden met struinnatuur en openluchtrecreatiegebieden.

In deze gebieden kunnen uiteenlopende voorzieningen komen, afgestemd op het karakter en de stedelijke druk van het gebied. Voorbeelden zijn grotere en kleinere concentratiepunten voor dagrecreatie (kinderboerderij, midgetgolf, speeltuin, barbecueplaatsen), horecagelegenheden en slechtweervoorzieningen. Nieuwvestiging van kleinschalige voorzieningen is op bepaalde plaatsen mogelijk ter ondersteuning van het gebied (agrotourisme, theehuis e.d.).

In de stedelijke uitloopgebieden kunnen veel verschillende activiteiten een plaats krijgen: wandelen, fietsen, skeeleren, hardlopen, hond uitlaten, tuinieren in volkstuinten, varen, zonnen, picknicken, barbecuen enzovoort. De recreatieve routestructuren, de informatievoorziening en de kwaliteitsverbetering en – versterking van het routenetwerk en de paden zijn belangrijke aandachtspunten. De (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen maakt daar onderdeel van uit. Een stedelijk uitloopgebied is daarmee te beschouwen als een grote tuin voor de stadsbewoner die kan worden gebruikt voor verschillende activiteiten.

Het stedelijk uitloopgebied van Uden en Veghel is een multifunctioneel gebruiksgebied. In dit gebied is sprake van een gevarieerde ruimtelijke structuur en tevens gevarieerd (extensief en intensief) recreatief gebruik van de ruimte. Voor Uden wordt de ontwikkeling van een recreatief uitloopgebied ten westen en zuiden van Uden voorgestaan. Hierdoor is een vermindering van de recreatieve druk op de Maashorst te verwachten. Ook ten oosten van Veghel is een stedelijk uitloopgebied gewenst.

5.6.7 Kansrijk extensief recreatief landelijk gebied

Dit is een aantrekkelijk en interessant landelijk gebied vanuit landschap en cultuurhistorie of vanuit de nabijheid van aantrekkelijke natuurgebieden. Belangrijk is dat de samenhang in dit gebied versterkt kan worden. Er is aandacht voor versterking van de omgevingskwaliteiten (landschap).

In recreatief opzicht zijn dit kansrijke gebieden voor kleinschalige extensieve en kleinschalige intensieve bedrijven, zoals kleinschalige horeca en speelboerderijen. Verder zijn dit kansrijke gebieden voor het recreatief medegebruik, extensieve waterrecreatie en verschillende routestructuren. Het gaat daarbij om voorzieningen, zoals fiets- en wandelpaden, rust- en picknickbanken, informatiepanelen, overstapjes, klaphekjes, knuppelpaden, aanlegplaatsen, vissteigers en kano-opstapplaatsen.

Naast het realiseren van nieuwe voorzieningen is kwaliteitsverbetering van de bestaande voorzieningen mogelijk. De vestiging van een landschapscamping en/of een natuurkampeerterrein past bijvoorbeeld uitstekend in deze gebieden.

Landschapscampings hebben maximaal 60 kampeerplaatsen met een beperkte dichtheid, op aan de landbouw te onttrekken grond en aansluitend bij bestaande of voormalige (agrarische) bouwblokken. De gemiddelde grootte van een standplaats dient minimaal 300 m² (bruto) te zijn. Bij de inrichting van dergelijke campings moeten de natuur- en landschapswaarden worden verhoogd door een passende, robuuste en duurzame beplanting op en rond het kampeerterrein. De oppervlakte voor de nieuwe natuur dient tenminste drie maal zo groot te zijn als de oppervlakte voor de standplaatsen. Een natuurkampeerterrein is gelegen in een natuurlijk en landschappelijk aantrekkelijk gebied of waardevol cultuurlandschap, waarin het passend gesitueerd is. De kampeerplekken zijn minimaal 200 m² groot. De kampeerplaatsen worden door een paaltje gemarkeerd of op natuurlijke wijze door middel van begroeiing. De afstand tussen de kampeerplekken, gemeten tussen de markeringspaaltjes, is minimaal 10 meter met inachtneming van de privacy. Het voor kamperen bestemde terrein is beperkt van oppervlakte. De voorkeur gaat uit naar een terrein van circa 1 hectare. Hierop mogen maximaal 40 kampeerplaatsen voorkomen).

5.6.8 Overige landelijke gebieden

Dit zijn gebieden die geen bijzondere aanduiding hebben omdat ze vanuit toeristisch-recreatieve optiek minder aantrekkelijk en kansrijk zijn. Dat wil overigens niet zeggen dat ontwikkelingen in deze gebieden niet mogelijk zijn. Het gaat dan echter in veel gevallen om geïsoleerde kleinschalige maar soms ook grootschalige voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een kampeerterrein of agrotouristische voorziening. Kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen en nieuwe kleinschalige ontwikkelingen kunnen hier evenwel zeker een plaats krijgen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de huisverkoop van agrarische producten dichtbij een stad of dorp. Ook de recreatieve routestructuren, de informatievoorziening en de kwaliteitsverbetering en - versterking van het routenetwerk en de paden zijn in deze gebieden belangrijke aandachtspunten.

5.7 Effecten

De toeristisch recreatieve sector is in het algemeen een groeisector. Het VKA faciliteert deze groei onder andere door het aanwijzen van projectlocatiegebieden en recreatieve poorten, de verbetering van routestructuren en de kwaliteiten van natuur en landschap. Deze maatregelen in samenhang met de ruimtelijke sturing van functies (zoning, minder stankhinder) vergroten de kansen voor deze sector.

Probleempunt zijn de geplande intensief recreatieve ontwikkelingen in kwetsbare gebieden. Zo overlappen in Peel en Maas enkele projectlocatiegebieden recreatie en intensief recreatieve gebieden met een RNLE, EHS en met archeologische monumenten. De oplossing van deze probleempunten wordt niet in het (voorkeursalternatief) VKA gegeven. Er zullen voor deze gebieden integrale uitvoeringsplannen worden opgesteld.

Over het geheel genomen zorgen de stimulansen voor kwaliteitsverbetering en innovaties ervoor dat het VKA duidelijk positief (++) scoort op het onderdeel verandering toeristisch-recreatief perspectief voor de sector ten opzichte van de huidige situatie. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling scoort het VKA wat minder positief (+). Met name omdat initiatieven en ontwikkelingen naar verbreding en verbetering van het aanbod (Ontspannend Brabant) ook zonder de reconstructie in gang waren gezet en een positief effect op de toeristisch-recreatieve structuur zouden hebben.

De voornemens ter verbetering van de planologische inbedding zullen gunstig uitwerken voor de ruimtelijke structuur van het toeristisch-recreatief product (score +). Omdat de concrete inzet in het VKA beperkt is en de nodige onderdelen aan bestaande initiatieven zijn opgehangen, scoort het VKA neutraal (0) ten opzichte van de autonome ontwikkeling.

Tot slot is er sprake van een duidelijke verbetering (++) van de recreatieve belevingswaarde ten opzichte van de huidige situatie door met name de impuls in de routestructuren en secundair de substantiële inzet op het gebied van natuur en landschap. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling, waarin ook zonder reconstructie toeristisch recreatieve projecten en initiatieven realiteit zullen worden is het positieve effect lager beoordeeld (+).

Effectscores recreatie en toerisme

criterium	VKA t.o.v. HS	VKA t.o.v. AO
Verandering perspectief toeristisch-recreatieve sector	++	+
Verbetering ruimtelijke structuur	+	0
Verandering in recreatieve belevingswaarde	++	+

VKA: Voorkeursalternatief

HS: Huidige situatie

AO: Autonome ontwikkeling

Hoofdstuk 6: Vergelijking toeristisch beleid bestemmingsplan buitengebied en ontwerp reconstructieplan

6.1 Inleiding

Het toekomstig toeristisch-recreatief beleid voor het buitengebied van de gemeente Sint Anthonis wordt gebaseerd op toekomstige ontwikkelingen, het ontwerp-reconstructieplan en de het bestemmingsplan buitengebied 2000.

6.1.1 Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart

Op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart (bijgevoegd) staan in de gemeente Sint Anthonis de volgende legenda-eenheden weergegeven:

1. intensief recreatief gebied;
2. kansrijk extensief recreatief landelijk gebied;
3. overige landelijke gebieden;
4. projectlocaties;
5. bestaande intensieve bedrijven;
6. recreatieve poort.

Hieronder zullen de specifieke kenmerken voor deze gebieden worden weergegeven (deze gebieden staan ook weergegeven in bijlage 6):

6.1.1.1 Intensief recreatief gebied

De belangrijkste kenmerken van een intensief recreatief gebied zijn:

- kwaliteitsverbetering bestaande bedrijven (grootschalig en kleinschalig);
- nieuwvestiging van kleinschalige intensieve en extensieve bedrijven zoals een (overdekte) speeltuin, kinderboerderij / dierenpark en kleinschalig museum;
- nieuwe agrotouristische ontwikkelingen;
- verbetering informatievoorziening, kwaliteitsverbetering en -versterking van het routenetwerk en de paden en (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen;
- géén vestiging van nieuwe grootschalige verblijfsaccommodaties, dagattracties en toeristisch-recreatieve voorzieningen;
- ruimte voor uitbreiding van bestaande bedrijven (mits gepaard met kwaliteitsverbetering, product vernieuwing en het terugdringen van permanente bewoning). Uitbreiding koppelen aan de ontwikkeling van nieuw groen.

6.1.1.2 Kansrijk extensief recreatief landelijk gebied

De belangrijkste kenmerken van een kansrijk extensief recreatief landelijk gebied zijn:

- versterking van de omgevingskwaliteiten (landschap);
- kansrijke gebieden voor kleinschalige extensieve en kleinschalige intensieve bedrijven;
- kansrijke gebieden voor het recreatief medegebruik en verschillende routestructuren, zoals fiets- en wandelpaden, rust- en picknickbanken, informatiepanelen, overstapjes, klaphekjes en knuppelpaden;
- kwaliteitsverbetering van de bestaande voorzieningen;
- vestiging van landschapscampings.

6.1.1.3 Overige landelijke gebieden

De belangrijkste kenmerken van overige landelijke gebieden zijn:

- geïsoleerde kleinschalige maar ook grootschalige voorzieningen, zoals een kampeerterrein of agrotouristische voorziening;
- kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen en nieuwe kleinschalige ontwikkelingen;
- verbetering informatievoorziening en de kwaliteitsverbetering en -versterking van het routenetwerk en de paden.

6.1.1.4 Projectlocaties

De belangrijkste kenmerken van projectlocaties zijn:

- clustering van grootschalige en kleinschalige verblijfsrecreatieve bedrijven, dagattracties, intensieve toeristisch-recreatieve voorzieningen en openluchtrecreatiegebieden;
- ruimte voor kwaliteitsverbetering van de bestaande bedrijven (grootschalig en kleinschalig);
- ruimte voor (incidentele) nieuwvestiging van grootschalige verblijfsaccommodaties, dagattracties en dagrecreatieve voorzieningen en voor nieuwvestiging van kleinschalige bedrijven en voorzieningen (w.o. agrotourisme);
- verbetering informatievoorziening, kwaliteitsverbetering en -versterking van het routenetwerk en de paden en (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen.

6.1.1.5 Bestaande intensieve bedrijven

De belangrijkste kenmerken van bestaande intensieve bedrijven zijn:

- ruimte voor kwaliteitsverbetering van het aanbod;
- geen extra ruimte voor bedrijven die zich hebben ontwikkeld tot een vaste standplaatsproduct met langdurig verblijf en bedrijven met permanente bewoning;
- mogelijke hervestiging in een projectlocatiegebied, indien er geen mogelijkheden meer zijn op de huidige locatie en bedrijven in kwetsbare natuur- en landschapsgebieden liggen.

6.1.1.6 Recreatieve poort

De belangrijkste kenmerken van een recreatieve poort zijn:

- ingang van een natuur- en bosgebied waar de bezoeker de auto kan parkeren en vervolgens te voet, per fiets of per paard het gebied kan gaan verkennen;
- startplaats van diverse typen routes (nadruk op volwaardig wandelproduct) en grenzend aan een knooppunt van het fietsknooppuntensysteem;
- aanwezigheid horecavoorziening, ruime parkeermogelijkheden en informatie over het gebied;
- mogelijkheden voor andere voorzieningen, zoals fietsverhuur, speelbos, struinnatuur of dagrecreatieve en verblijfsrecreatieve voorzieningen.

6.1.2 Bestemmingsplan buitengebied

Volgens het bestemmingsplan buitengebied is het gemeentelijk recreatiebeleid gericht op kleinschalige, extensieve initiatieven, zoals extensieve kampeervormen (reguliere kampeerterreinen, kleinschalig kamperen, verenigingskamperen, natuurkamperen en groepskamperen), horecasteunpunten (kleinschalige horecavoorzieningen die met name een rol vervullen voor dagrecreanten, wandelaars en fietsers), speelvoorzieningen en verbetering van het netwerk van wandel- en fietsroutes. Door in het bestemmingsplan buitengebied een recreatief ontwikkelingsgebied (zie bijlage 4 en 7) aan te wijzen, is een gebied afgebakend waarbinnen deze toekomstige toeristisch-recreatieve ontwikkeling zich moet gaan afspelen. Om de toeristisch-recreatieve potenties te kunnen benutten dient ook in ruimtelijke zin rekening gehouden te worden met de behoefte aan flexibiliteit ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen. Binnen het recreatieve ontwikkelingsgebied dient die flexibiliteit te worden geboden. De afbakening van het recreatieve ontwikkelingsgebied is gebaseerd op de volgende kenmerken:

- actuele toeristisch-recreatieve betekenis, hetgeen zich ondermeer uit in een zekere concentratie van toeristisch-recreatieve voorzieningen;
- hoge aantrekkingskracht;
- ingebed in de hoofdstructuur van toeristisch-recreatieve wandel- en fietsroutes;
- vanuit het bedrijfsleven als ontwikkelingsgebied 'in beeld', hetgeen zich ondermeer uit in bestaande initiatieven c.q. plannen.

6.2 Bestemmingsplan buitengebied versus ontwerp reconstructieplan

Het onlangs vastgestelde ontwerp reconstructieplan biedt veel meer mogelijkheden voor recreatie en toerisme dan het oudere Bestemmingsplan buitengebied. In het ontwerp reconstructieplan worden toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in de gehele gemeente mogelijk gemaakt (weliswaar met behulp van gradaties en zonering), terwijl in het bestemmingsplan buitengebied slechts in het recreatief ontwikkelingsgebied toeristisch-recreatieve ontwikkelingen mogelijk werden gemaakt.

In de toeristisch-recreatieve uitgangspunten van de reconstructie wordt gestreefd naar versterking van het totale toeristisch-recreatieve product en handhaving op een hoog niveau van zowel de bedrijfskwaliteiten als de omgevingskwaliteiten. De uitgangspunten die daarbij worden gehanteerd zijn:

- kwaliteit boven kwantiteit;
- voldoende aandacht voor ontwikkelingsruimte voor de bestaande recreatiebedrijven;
- diversiteit en verrijking van het toeristisch-recreatief product;
- kleinschaligheid in nieuwe bedrijvigheid, maar wel met voldoende economisch perspectief.

Het huidige toeristisch-recreatief beleid van de gemeente Sint Anthonis staat echter alleen kleinschalige, extensieve initiatieven toe binnen het recreatief ontwikkelingsgebied.

Hieronder zal verder worden ingegaan op de verschillen en overeenkomsten tussen het kaartbeeld behorende bij de toeristisch-recreatieve visie uit het ontwerp reconstructieplan en het recreatief ontwikkelingsgebied behorende bij het bestemmingsplan buitengebied.

6.2.1 Recreatief ontwikkelingsgebied

Het recreatief ontwikkelingsgebied strekt zich uit over een groot aaneengesloten deel van de gemeente Sint Anthonis, te weten: het gebied rond de kernen Sint Anthonis en Ledeacker, het St. Anthonisbos, De Ullingse Bergen, De Wanroijse Bergen, Landhorst en in het zuiden van de gemeente de natuurgebieden Beugensche Peel en Groote Slink-Bunthorst.

6.2.2 Toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart

Het intensief recreatief gebied bevindt zich in de omgeving van de kernen Sint Anthonis en Ledeacker. Ook de recreatieve poort, gelegen nabij paviljoen De Heksenboom, bevindt zich in dit gebied. Het gebied rondom Camping Recreatiepark De Bergen is aangeduid als projectlocatiegebied. Het kansrijk extensief recreatief gebied is uitgestrekt over twee gebieden. Het ene gebied strekt zich uit over de zuidoost-grens van de gemeente. Hierin bevinden zich ook de Radioplassen en een gedeelte van de kern Stevensbeek. Het andere gebied strekt zich uit van het noorden van de gemeente tot aan het zuiden. Hierin bevindt zich o.a. de kern Wanroij en verder de natuurgebieden Ullingse Bergen, St. Anthonisbos, en Groote Slink-Bunthorst. De overige delen van de gemeente worden aangeduid als overig landelijk gebied.

6.2.3 Overeenkomsten en verschillen

Hoewel de omvang en situering van het intensief recreatief gebied en het kansrijk extensief recreatief landelijk gebied niet veel verschilt van de omvang en situering van het recreatief ontwikkelingsgebied, zijn er toch ook enkele verschillen. Deze verschillen hebben met name te maken met begripsomschrijvingen en de omvang en situering van deze gebieden.

6.2.3.1 Begripsomschrijving

Zowel het intensief recreatief gebied als het kansrijk extensief recreatief landelijk gebied bieden ruimere mogelijkheden dan het, in het bestemmingsplan buitengebied aangegeven, recreatief ontwikkelingsgebied.

In het bestemmingsplan buitengebied staat opgenomen dat het gemeentelijk recreatiebeleid gericht is op kleinschalige, extensieve initiatieven, zoals extensieve kampeervormen (reguliere kampeerterreinen, kleinschalig kamperen, verenigingskamperen, natuurkamperen en groepskamperen), horecasteunpunten (kleinschalige horecavoorzieningen die met name een rol vervullen voor dagrecreanten, wandelaars en fietsers), speelvoorzieningen en verbetering van het netwerk van wandel- en fietsroutes.

In het ontwerp reconstructieplan Peel en Maas is het volgende uitgangspunt voor kleinschalige, extensieve initiatieven geformuleerd: Hier komen weinig mensen tegelijkertijd samen op een kleine oppervlakte / in een klein gebouw. Beperkte uitstraling naar de omgeving. Extern gericht. Als voorbeelden worden hierbij genoemd: kleinschalig kamperen (minicamping), agrotourisme, kleine golfbaan, kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen, kleinschalig verblijf, picknickplaatsen en fiets-, wandel-, ruiters-, kano- en skateroutes.

Reguliere kampeerterreinen, horecasteunpunten en speelvoorzieningen worden in het ontwerp reconstructieplan Peel en Maas niet genoemd onder kleinschalige, extensieve initiatieven. Reguliere kampeerterreinen vallen onder grootschalige, intensieve recreatievormen en horecasteunpunten en speelvoorzieningen onder kleinschalige, intensieve initiatieven.

6.2.3.2 Omvang en situering

De omvang en situering van het in- en extensief recreatief gebied en het recreatief ontwikkelingsgebied stemmen grotendeels overeen. Er zijn echter ook verschillen. Deze worden hieronder weergegeven:

- het gebied rondom Wanroij is aangeduid als kansrijk extensief recreatief gebied, terwijl dit niet was opgenomen in het recreatief ontwikkelingsgebied (bijlage 8);
- het gebied aan de zuidoostzijde van de gemeente, waarin o.a. de Radioplassen en een gedeelte van Stevensbeek ligt, is aangewezen als kansrijk extensief recreatief gebied, terwijl dit niet was opgenomen in het recreatief ontwikkelingsgebied (bijlage 8);
- het gebied rond en ten zuiden van Landhorst was wel aangewezen als recreatief ontwikkelingsgebied, terwijl dit in de toeristisch-recreatieve visie niet is aangewezen als kansrijk extensief recreatief gebied (bijlage 9).

Hoofdstuk 7: Verbreding toeristisch-recreatief beleid

7.1 Huidig en toekomstig beleid

Op dit moment worden verzoeken voor toeristisch-recreatieve initiatieven in de gemeente Sint Anthonis getoetst aan het bestemmingsplan buitengebied 2000, waar gedeeltelijk goedkeuring aan is onthouden. Na vaststelling van het reconstructieplan zullen plannen getoetst worden aan de toeristisch-recreatieve visie uit het reconstructieplan. Hieraan kan dan wel een lokale invulling gegeven worden en ook zullen de gemeentelijke bestemmingsplannen binnen 4 jaar na vaststelling van het reconstructieplan hierop aangepast moeten worden. Omdat gedeeltelijk goedkeuring is onthouden aan het bestemmingsplan buitengebied en dus het daarin opgenomen toeristisch-recreatief beleid, kan een nieuwe invulling van een toeristisch beleid, gebaseerd op de toeristisch-recreatieve visie van het reconstructieplan, onmiddellijk na goedkeuring door de gemeenteraad als toetsingskader gaan gelden voor toeristisch-recreatieve initiatieven.

Uitgangspunt voor een nieuw toeristisch beleid is de toeristisch-recreatieve visie uit het ontwerp reconstructieplan. Het recreatief ontwikkelingsgebied zal geheel komen te vervallen en de gemeente zal ingedeeld worden volgens de zonering van de toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart, te weten: intensief recreatief gebied, kansrijk extensief recreatief landelijk gebied en overige landelijke gebieden. Dit houdt een verbreding in van het toeristisch-recreatief beleid. Dit beleid zal echter wel afgestemd moeten worden op het Streekplanbeleid. Uitgangspunt van het Streekplan in de landelijke regio's is, dat voorzieningen bezoekerextensief, kleinschalig en 'vermengbaar' moeten zijn. Ruimte wordt geboden aan voorzieningen die qua schaal en omvang passen bij de betreffende kern of gemeente. Vaak zijn dit lokale voorzieningen, soms ook voorzieningen met een functie voor omliggende landelijke kernen of gemeenten. Ook zal een gemeentelijke visie moeten worden opgesteld gebaseerd op de provinciale nota 'Buitengebied in ontwikkeling'. Hierin zullen o.a. de mogelijkheden voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in VAB's (Voormalige Agrarische Bebouwing) aan de orde komen.

Aansluitend op het reconstructieplan, zullen de landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) buiten het nieuwe beleid worden gehouden. Dit houdt in dat in de landbouwontwikkelingsgebieden geen nieuwe toeristisch-recreatieve activiteiten zullen worden toegestaan.

Daarnaast is op 26 september 2005 de "Verordening kleinschalige nevenactiviteiten gemeente Sint Anthonis" vastgesteld. Het huidige geurbeleid leidt ertoe dat kleinschalige nevenactiviteiten niet mogen plaatsvinden in de geurcirkels van andere bedrijven en dat kleinschalige nevenactiviteiten de omliggende agrarische bedrijven beperken in hun bedrijfsontwikkeling. De nieuwe Stankwet neemt - onder voorwaarden - deze beperkingen weg. Hiertoe dienen gemeenten een "verordening kleinschalige nevenactiviteiten" als bedoeld in de Wet "Stankemissie Veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden" vast te stellen. Een dergelijke verordening heeft voordelen voor veehouderijbedrijven, die hun bedrijf verder willen ontwikkelen en voor ondernemers, die willen starten met een toeristisch-recreatieve of ambachtelijke nevenactiviteit.

7.2 Toeristisch-recreatief beleid in de gemeente Sint Anthonis

Op basis van eerdere gegevens en de indeling van de gemeente Sint Anthonis in intensief recreatief gebied, kansrijk extensief recreatief landelijk gebied en overige landelijke gebieden zal hieronder het beleid worden geformuleerd waaraan toeristisch-recreatieve initiatieven getoetst zullen worden.

Uitgangspunten voor het beleid zijn:

- kwaliteit boven kwantiteit;
- voldoende aandacht voor ontwikkelingsruimte voor de bestaande recreatiebedrijven;
- diversiteit en verrijking van het toeristisch-recreatief product;
- kleinschaligheid in nieuwe bedrijvigheid;
- ontwikkelingen moeten worden ingebed in het groen.

Elk initiatief zal tevens getoetst worden aan het Streekplan en de toeristisch-recreatieve ontwikkelingskaart voor de gemeente Sint Anthonis (zie bijlage 10) en steeds zal de afweging gemaakt moeten worden of het gewenste initiatief ruimtelijk en landschappelijk inpasbaar is. Ook zal rekening moeten worden gehouden met de stankcirkelproblematiek.

7.2.1 Toeristisch-recreatief beleid in het intensief recreatief gebied

In het intensief recreatief gebied biedt het toeristisch-recreatief beleid de volgende mogelijkheden:

- kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven (grootschalig en kleinschalig). Bestaande intensieve recreatiebedrijven in het intensief recreatief gebied zijn “De Breyenburg”, “Urena” en “De Ullingse Bergen”;
- nieuwvestiging van grootschalige extensieve initiatieven, zoals een landschapscamping, natuurkampeerterrein en/of een volwaardige golfbaan en kleinschalige intensieve en extensieve bedrijven, zoals een speelboerderij, zwembad, sauna- en/of fitnesscentrum, kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld kinderboerderij / dierenpark, kleinschalig museum), kleinschalige horeca (bijvoorbeeld theehuis, pannenkoekenrestaurant), kleinschalig kamperen (minicamping), kleinere golfbanen (9-holes, pitch & putt), kleinschalig verblijf (bijvoorbeeld hotelletje, groepsaccommodaties, bed and breakfast, Goeikamer) en picknickplaatsen;
- nieuwe agrotouristische ontwikkelingen, zoals een (mini)camping, bed and breakfast, logies met ontbijt, boerenhotelkamers, appartementen, huisjes, trekkershutten, groepsaccommodaties, verhuur van recreatiegoederen en –dieren zoals fietsen, paarden, trekskelters, kano’s, roeiboten, etc., ontvangst op de boerderij inclusief rondleiding, compleet verzorgde arrangementen voor individu, familie of bedrijf, fiets- en wandelroutes door het boerenland, ontdekkingstochten door de boerennatuur;
- verbetering van informatievoorziening, kwaliteitsverbetering en -versterking van het routenetwerk en de paden en (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen;
- géén vestiging van nieuwe grootschalige intensieve verblijfsaccommodaties (bijvoorbeeld campings, bungalowparken, grote groepsaccommodaties en grote hotels), dagattracties (bijvoorbeeld dierentuinen, pretparken) en toeristisch-recreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld zwemparadijzen, ijsbanen, conferentieoorden, evenemententerreinen en lawaaisportterreinen);
- ruimte voor uitbreiding van bestaande intensieve recreatiebedrijven, mits dit gepaard gaat met kwaliteitsverbetering, productvernieuwing en het terugdringen van permanente bewoning. Uitbreiding wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van nieuw groen.

7.2.2 Toeristisch-recreatief beleid in het kansrijk extensief recreatief landelijk gebied

In het kansrijk extensief recreatief landelijk gebied biedt het toeristisch-recreatief beleid de volgende mogelijkheden:

- versterking van de omgevingskwaliteiten (landschap);
- kansrijke gebieden voor nieuwvestiging van kleinschalige extensieve en kleinschalige intensieve bedrijven, zoals een speelboerderij, agrotourisme (bijvoorbeeld een kaasboerderij), zwembad, sauna- en/of fitnesscentrum, kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld kinderboerderij / dierenpark, kleinschalig museum), kleinschalige horeca (bijvoorbeeld theehuis, pannenkoekenrestaurant), kleinschalig kamperen (minicamping), kleinere golfbanen (9-holes, pitch & putt) en kleinschalig verblijf (bijvoorbeeld hotel, groepsaccommodaties, bed and breakfast, Goeikamer). Dit mogen alleen initiatieven zijn die passen binnen de nog vastgestelde “verordening kleinschalige nevenactiviteiten gemeente Sint Anthonis”, met de uitzondering dat deze initiatieven zowel bij burgers als bij (voormalige) agrariërs kunnen plaatsvinden;
- kansrijke gebieden voor het recreatief medegebruik en verschillende routestructuren, zoals fiets- en wandelpaden, rust- en picknickbanken, informatiepanelen, overstapjes, klaphekjes en knuppelpaden. Een goed voorbeeld hiervan is het gebied nabij Stevensbeek waarin het evenemententerrein, het motorcrossterrein en de Radioplassen zich bevinden;
- kwaliteitsverbetering van de bestaande voorzieningen;
- vestiging van een volwaardige golfbaan (18-holes);
- vestiging van landschapscampings. Landschapscampings hebben maximaal zestig kampeerplaatsen met een beperkte dichtheid, op aan de landbouw te onttrekken grond en aansluitend bij bestaande of voormalige (agrarische) bouwblokken. De gemiddelde grootte van een standplaats dient minimaal 300 m² (bruto) te zijn. Bij de inrichting van dergelijke campings moeten de natuur- en landschapswaarden worden verhoogd door een passende, robuuste en duurzame beplanting op en rond het kampeerterrein. De oppervlakte voor de nieuwe natuur dient tenminste drie maal zo groot te zijn als de oppervlakte voor de standplaatsen).
- vestiging van natuurkampeerterreinen. Een natuurkampeerterrein is gelegen in een natuurlijk en landschappelijk aantrekkelijk gebied of waardevol cultuurlandschap, waarin het passend gesitueerd is. De kampeerplekken zijn minimaal 200 m² groot. De kampeerplaatsen worden door

een paaltje gemarkeerd of op natuurlijke wijze door middel van begroeiing. De afstand tussen de kampeerplekken, gemeten tussen de markeringspaaltjes, is minimaal 10 meter met inachtneming van de privacy. Het voor kamperen bestemde terrein is beperkt van oppervlakte. De voorkeur gaat uit naar een terrein van circa 1 hectare. Hierop mogen maximaal 40 kampeerplaatsen voorkomen.

7.2.3 Toeristisch-recreatief beleid in overige landelijke gebieden

In de overige landelijke gebieden biedt het toeristisch-recreatief beleid de volgende mogelijkheden:

- kansrijke gebieden voor nieuwvestiging van kleinschalige extensieve en kleinschalige intensieve bedrijven, zoals een speelboerderij, agrotourisme (bijvoorbeeld een kaasboerderij), zwembad, sauna- en/of fitnesscentrum, kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld kinderboerderij / dierenpark, kleinschalig museum), kleinschalige horeca (bijvoorbeeld theehuis, pannenkoekenrestaurant), kleinschalig kamperen (minicamping), kleinere golfbanen (9-holes, pitch & putt) en kleinschalig verblijf (bijvoorbeeld hotel, groepsaccommodaties, bed and breakfast, Goeikamer), mits zij zijn opgenomen in de vastgestelde "verordening kleinschalige nevenactiviteiten gemeente Sint Anthonis";
- kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen;
- verbetering van informatievoorziening, kwaliteitsverbetering en -versterking van het routenetwerk en de paden en (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen.

7.2.4 Toeristisch recreatief beleid ten aanzien van projectlocatiegebieden en recreatieve poorten

Binnen de gemeente Sint Anthonis is in het reconstructieplan ook een projectlocatiegebied en een recreatieve poort aangewezen. Het projectlocatiegebied ligt rondom Recreatiepark De Bergen nabij Wanroij en de recreatieve poort ligt in de omgeving van de Staatsbossen nabij paviljoen De Heksenboom.

7.2.4.1 Toeristisch recreatief beleid ten aanzien van projectlocatiegebied "De Bergen"

In de omgeving van projectlocatiegebied "De Bergen" biedt het toeristisch-recreatief beleid de volgende mogelijkheden:

- clustering van bestaande grootschalige en kleinschalige verblijfsrecreatieve bedrijven, dagattracties, intensieve toeristisch-recreatieve voorzieningen en openluchtrecreatiegebieden; ruimte voor kwaliteitsverbetering van de bestaande bedrijven, zoals Recreatiepark De Bergen en het KNHS-Centrum (ten behoeve van de hippische sport). Hierbij moet wel rekening worden gehouden met versterking van de landschappelijke en ecologische waarden (natuurlijke zones, versterking landschapselementen) op en rond het bedrijf;
- ruimte voor (incidentele) nieuwvestiging van grootschalige verblijfsaccommodaties (bijvoorbeeld camping, bungalowpark, hotel en groepsaccommodatie), dagattracties (bijvoorbeeld een pretpark), dagrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld zwemparadijs, openluchttheater, ijsbaan, golfbaan) en nieuwvestiging van kleinschalige bedrijven en voorzieningen (bijvoorbeeld minicamping, hotelletje, bed and breakfast, Goeikamer, agrotourisme). Hierbij wordt uitgegaan van het beleid uit het Streekplan op grond waarvan de ontwikkelingen de draagkracht van het gebied niet mogen overstijgen en sprake moet zijn van verrijking van het toeristisch-recreatieve product van de streek;
- verbetering van informatievoorziening, kwaliteitsverbetering en – versterking van het routenetwerk en de paden en (veilige) bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen.

7.2.4.2 Toeristisch-recreatief beleid ten aanzien van de Recreatieve poort "De Heksenboom"

Naast de gegevens dat een Recreatieve poort moet grenzen aan de ingang van een natuur-en bosgebied, het een startplaats moet zijn van diverse typen routes, één of enkele horecagelegenheden, ruime parkeergelegenheid en er informatie over het gebied aanwezig moet zijn, biedt het toeristisch-recreatief beleid in de omgeving van "De Heksenboom" de volgende mogelijkheden:

- nieuwvestiging van andere voorzieningen, zoals fietsverhuur, speelbos, struinnatuur of extensieve dagrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld kinderboerderij, (kleinschalige) golfbaan) en kleinschalige extensieve verblijfsrecreatieve voorzieningen (bijvoorbeeld kleinschalig kamperen, kleinschalig verblijf en agrotourisme).

Bijlage 1 Lijst van gebruikte afkortingen

AHS	Agrarische hoofdstructuur
AO	Autonome ontwikkeling
EHS	Ecologische hoofdstructuur
GHS	Groene hoofdstructuur
GS	Gedeputeerde Staten
HS	Huidige situatie
IKAW	Indicatieve kaart archeologische waarden
IPO	Interprovinciaal overleg
LOG	Landbouwontwikkelingsgebied
PPC	Provinciale planologische commissie
PS	Provinciale Staten
RLG	Revitalisering landelijk gebied
RNLE	Regionale natuur- en landschapseenheid
VKA	Voorkeursalternatief
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening